

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 november 8.

307. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A régi ut

„Sem győzelmi hallelujával nem köszöntjük az új kormányt, sem hangos kárörvendéssel nem bucsuzunk a régitől” — ez volt első mondata a Davidovics-kormány kinevezésének napján megjelent vezércikkünknek. Ezt mondjuk most is, amit akkor mondtunk, bizonyosságul annak, hogy a váltakozó helyzetben, az egymásra rohanó események közben változatlanul megmaradunk a magunk álláspontja mellett, melynek irányát az alattvaló hűség, célját az állampolgári jogegyenlőség s tartalmát az alkotmányossághoz és törvényekhez való hűséges ragaszkodás jelöli ki. Mi, a magyarság — folytattuk tovább ama júliusvégi napon — kívül állottunk azon a tusán, melyet a személyi ellentétek és programos különbségek krónikus és reménytelen kormányválsággá mélyítették ki. A magyarság csak azt kereste — irtuk — hogy mi szolgálja az ország békéjét s a magyarság jólétét, az ország jólétét s a magyarság jólétét. Nem arrogáljuk magunknak azt a jogot — mondtuk tovább — hogy bírálatot mondjunk a most távozó rendszer felett s hogy történelmi perspektívába helyezve tegyünk igazságot a kormányra kerülő törekvések mellett. „Azok az ellentétek, melyek a tegnapi és a ma kormányát elválasztják az ország megszervezése, belső strukturájának kiépítése s a jövő megalapozása szempontjából, sokkal mélyrehatóbbak voltak, semhogy a cselekvések és mulasztások következményeinek fölmérése nélkül előlegezni lehetne a történelem ítéletét. A magyarság az ország minden más népénél jobban kívánja a békét, a nyugalmat, a közrend zavartalanágát, mert minden kilengés, minden tulkapás, minden törvénytelen rajta próbálja ki erejét, rajta köszörüli élesre fegyverét.”

Ezeket irtuk akkor, ezeket irtuk azelőtt s ezeket írjuk le ma is. Okos előrelátás, a helyzet bölcs fölismerése a magyarságot mindig visszatartotta attól, akár hogyan csábították is az uralomban való részesedés illúziói, hogy kockáztassa biztonságérzését, vásárra vigye testi és lelki nyugalmát s vállalja a legyőzöttek sorsában való osztozkodás kockázatát. A magyarság nem volt győző s így nem válhat legyőzötté. A magyarság a politika hadszínterétől távol, lőtávolon kívül végezte tovább s akarja ez után is végezni polgári munkáját s teljesíteni állampolgári kötelességeit. Az ország egész népe nem lehet kombattans-politikus. Kell olyanoknak is lenni, akik a

szenvedélyek tobzódása, csatazaj s fegyverek csattogása közben is csorbitatlan testi és lelki erővel tudják kezükben tartani az ekeszarvát. Még az ostromlott várban is tovább folyik a polgári munka. A magyarság ezt a munkát vállalja s ezt a munkát végzi. Testvérvizsálya nem elegendik be. A külső ellenséggel szemben végezni fogja kötelességét, de amikor testvérek perlekednek egymással, nem az a feladata, hogy az ellentéteket szítsa. A magyarság békét akar, a szerb és horvát nép békéjét is. Mert csak az ország belső békéjében talál bé-

kességet ő is. Mindenki számíthat a magyarság támogatására, akinek törekvései az ország érdekét szolgálják. Az ország érdeke a magyarság érdeke is. Hogy az ország gazdag legyen, kifelé védje az erő és tekintély s befelé a munka eredményességét és hatékonyságát biztosítsa a polgári rend, ez mindenkinek érdeke, aki ebben az országban él s itt akarja élvezni munkájának gyümölcsét. Amilyen idegenek a magyarságtól azok a törekvések, melyek anarchiát akarnak földélni, melyek meg akarják lazítani a törvényes rend pántjait s a gazda-

sági rend dezoluciójában akarják kielégíteni önös érdekeiket, épen olyan bizossággal számíthatnak a magyarság megértő támogatására azok, akik a jogi és gazdasági rend megszilárdításán, a polgári jogegyenlőség megvalósításán fáradoznak.

A magyarság nem csatlakozott a küzdő pártok egyikéhez sem; a magyarság a jognak, törvénynek, alkotmánynak, nemzeti és szociális igazságnak pártján van. S aki hűve a törvénynek, az alkotmánynak, az igazságnak, az nem ítélt meg a magyarságot pártállásért.

MEGKEZDŐDIK A VÁLASZTÁSI HARC

Hír szerint november 15-én ül össze a parlament — Február közepére várják a választások kiírását — Sürgősen kicserélik a főtisztviselőket — A blokk kiáltványa

A kormány revízió alá veszi a Magyar Párt működésének engedélyezését

Az új kormány tagjai a csütörtök esti eskütétel után pénteken délelőtt átvették hivatalukat. A legtöbb miniszter elődjétől vette át a hivatalt, volt azonban olyan távozó miniszter, aki a hivatalátadást a minisztérium rangidős tisztviselőire bízta. Az új kormány pénteken délben megtartotta már első ülését. Ezt megelőzően a radikális klub is ülést tartott. Az ülésen a klub alelnöke, Gyurisics Márkó törvényegységesítő miniszter referált a politikai helyzetről, az új kormány kinevezéséről. Felhívta a radikális képviselők figyelmét a meginduló választási kampányra, amelyre vonatkozólag a képviselőket a szükséges instrukciókkal is ellátta.

A blokk kiáltványa

A demokrata-párt is ülést tartott pénteken délelőtt. Ezen az ülésen vitatták meg azt a kiáltványt, amelyet a szélesebb blokk vezetői előzőleg közösen megszövegeztek. A kiáltvány megszólítása: »A nemzeti megegyezés barátaihoz!« A proklamáció hivatkozik arra, hogy a nemzeti megegyezés kormányát, amely üldözte a korrupciót és helyreállította a törvényességet, parlamenti többsége ellenére nemparlamentáris uton lemondásra kényszerítették. A blokk pártjai hangsúlyozták a kiáltványban, hogy szívesen mennek a választók elé és nem félnek a nép ítéletétől. A blokk éleshangu kiáltványát Davidovics, Korosec, Spaho, Macsek és Petrovics Nasztáz irták alá.

A demokrata-párt hosszabb vita után egyhangulag elfogadta a kiáltványt. Általános feltűnést keltett, hogy az éleshangu kiáltvány mellett felszólt Timotievics és Kumanudi is, akiket pedig a Davidovics-párt legközelebbi disszidenseinek tekintettek.

A minisztertanács első ülése

A minisztertanács pénteken dél-

ben tartotta meg első ülését, amelyen Trifkovic Márkó elnökölt. A minisztertanács elhatározta, hogy Pasics, Trifkovic és Jovanovic Ljuba együtt állapodjanak meg abban, hogy mikor üljön össze a parlament, mikorra írják ki a választásokat és mikorra hívják össze az új parlamentet. A minisztertanács elhatározta még, hogy Trifkovic Márkó, Gyurisics Márkó, Miletics Krsta és Pribicsevics Szvetozár részvételével egy külön bizottság fog megállapodni a két kormány-pártnak választási együttműködésében.

Kicserélik a vezető tisztviselőket

Politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek az új kormány első intézkedéseire. Különösen a vezető tisztviselők kicserélésének kérdése foglalkoztatja a közérdeklődést. Bizonyos, hogy a kormány első intézkedése között fel fogja menteni állásuktól mindazokat a főispánokat, akiket a Davidovics-kormány nevezetett ki. Hír szerint a régi főispánokat szándékozik a kormány újra kineveztetni. Kormánykörökből származó értesülés szerint a kormány legelőbb ötszáz főszolgabíró is fel fog váltani.

Már összeült az az ukázbizottság, amelyik a tisztviselők felmentését s az új tisztviselők kinevezését intézi. Pénteken délután hat órától a késő esti órákig tanácskoztak s előkészítették a tisztviselők kinevezéséről kiadandó ukáz tervezetét. Mihelyt az ukáz tervezet készen lesz, a belügyminiszter nyomában be fogja mutatni az uralkodónak aláírás végett.

Mikor lesznek a választások?

A másik kérdés, mely nem kevésbé foglalkoztatja a politikai köröket, a parlament összehívásának s a választások megtartásának idejére vonatkozik. Azt hiszik, hogy a miniszteri bizottság november 15-ére fogja a parlament összehívását javasolni.

Most már bizonyosnak tartják, hogy az első ülésen fel fogják olvasni a nemzetgyűlést feloszlató királyi ukázt.

Miután az alkotmány szerint legkésőbb három hónapon belül meg kell tartani a választásokat,

a választásokat február 16-án, vasárnapi napon tartanák meg.

Az a tendencia is kezd érvényesülni a kormánytámogató pártok között, hogy a választásokat minél később tartásuk meg.

A pártok előkészületei a választásokra

Péntek délután csaknem minden párt ülést tartott, amelyen a választási előkészületeket vitatták meg. A radikális-párt ülésén elhatározták, hogy teljes erővel hozzátognak a választási agitációhoz. A demokrata-párt ülésén a párt országos kongresszusának időpontját a hó 16-ikán alapították meg. A párt kerületi konferenciáit az egész országban 23-án tartják meg. Ugyancsak a választási kampánnyal összefüggő kérdéseket tárgyaltak a Német Párt ülésén, amelyen a távollevő dr. Kraft elnök helyett dr. Moser ismertette a politikai helyzetet.

A széles blokk körében arra készülnek, hogy a blokk pártjai mindenütt, ahol csak lehetséges, közös listákat állítsanak fel. Ennek a választási együttműködésnek különösen Horvátországban és a Vajdaságban van nagy jelentősége, annál is inkább, mert a blokk arra számít, hogy ilyen módon a választási agitáció zavartalanágát is könnyebben biztosíthatják.

A belügyminiszter érdekli a Magyar Párt működését

Politikai körökben különös figyelemmel kísérik a nemzetiségi kisebbségek választási küzdelmeit, akiknek magatartásáról sem a kormány, sem az ellenzék nem tud még

egyelőre tiszta képet alkotni.

Hír szerint *Makszimovics Bozsó* belügyminiszter máris érdeklődik a Magyar Párt működése iránt és nincs kizárva, hogy rövidesen revízió alá kerül a Magyar Párt működésének újraengedélyezéséről szóló határozat is.

A Magyar Párt vasárnapra összehívott nagygyűlésének sorsáról egyelőre semmi pozitívumot nem lehet tudni.

A kormányhoz közelálló beavatottak szerint a kormány nem tulajdonít nagy fontosságot az ellenzék választási taktikájának, mert bizonyosra veszik, hogy a választásokból a kormánypártok nagy többséggel fognak kikerülni.

Az ellenzéki sajtó egyébként máris megkezdte a harcot a kormány ellen és a *Demokratia*, a demokrata-párt hivatalos lapja legutóbbi számában olyan hangon ír, amilyent hosszú idő óta nem használt politikai cikkeiben.

Az erőszakos jegyző

Karhatalommal lakoltattak ki egy pacséri tanítónőt

A pacséri állami iskolások még már ciusban elhatározta, hogy egy megüresedett tanítólakást átad *Kenéz Anna* állami tanítónőnek, aki már tíz éve működik kitűnő eredménnyel a község iskolájában. A tanítónő, aki eddig bérelt lakásban lakott, el is foglalta a tanítólakást, amelyet zavartalanul használt egész októberig. A pacséri jegyzőség vezetésében ekkor változás állott be: a belügyminiszter új jegyzőt nevezett ki Pacserrra, *Mayer Iván* személyében, aki alighogy elfoglalta állását, felszólította az iskolásokat, hogy *Kenéz Annától vegyék el a lakást és adják át a másik tanítónőnek, Kel Katalinnak*. Az iskolások elutasította a jegyző követelését azzal, hogy ő tudja legjobban, hogy a lakást ki érdemli meg a községtől. A jegyző azonban az iskolások újabb ülésén ismét elől ott követelésével és nagy vita után, presszióval végre keresztülvitte, hogy az iskolások kötelezte *Kenéz*

Annát, hogy a tanítólakás felét adja át *Kel Katalin* tanítónőnek.

Az iskolások határozatát *Kenéz Anna* megfélebbelte a járási iskolazéknél. A paragrafus azt írja elő, hogy a járási iskolások katarozatáig ilyen esetben a tanítónőt nem lehet kilakoltatni. *Mayer Iván* jegyző azonban nem várta meg a

határidőt; már másnap maga mellé vett két községi rendőrt, megjelent a tanítónő lakásán és a butorokat erőszakkal kihordatta az utcára. Buzgóságában annyira ment, hogy a butorok egy részét saját maga ráolta ki a lakásból.

A jegyző erőszakos fellépése nagy megbotránkozást keltett Pacsiron.

A noviszadi kerületben ötvenhatezer választó van

Hány nemzetiségi választót vettek fel a névjegyzékbe?

A noviszadi kerületi törvényeszek most fejezte be a választói névjegyzékek hitelesítését. A választási névjegyzékekből a következő érdekes és jellemző adatokat közöljük.

A noviszadi kerületben Novisad város hat szavazókört alkot. *Novisadon* mindössze 6952 szavazó van a választói névjegyzékbe felvéve, ebből 5386 szerb, a nemzetiségi választók száma 1566, vagyis 78% szlávval szemben 22%.

Temerinben a választók száma 2705, ebből szerb 22, magyar 2683, vagyis 98 százalékos. *Despont-St.-Ivánon* 611 választó közül 537 szerb és 74 nemzetiségi. *Jázakon* egy szerb választó sincs, a névjegyzékbe felvett mind a 655 nemzetiségi. *Rumenká-n* (Piros) 604 közül 337 szerb, 267 nemzetiségi. *Kiszácscon* 1241 szavazót vettek föl, mind nemzetiségi. *Pacicsevon* 1154 választó közül 404 szerb, 750 nemzetiségi. *Glozsdában* 745 közül 737 nemzetiségi, 8 szerb. *Kulinban* 833 a választók száma, 194 szerb, 639 nemzetiségi. *Begecsen* 624-ből 623 szerb s 1 nemzetiségi. *St.-Sóvén* 620-ból 481 szerb, 139 nemzetiségi. *Ujsovén* 542 választó s mind nemzetiségi. *Novituton* 805-ből 203 szerb, 602 nemzetiségi. *Petrovác* 2018 szavazó közül 3 szerb, 2015 nemzetiségi. *Starituton* a választók száma 1365 s 761 szláv és 606 nemzetiségi.

A noviszadi járásban van 21484 választó, ebből 8957 a szerb (43%) s 12527 a nemzetiségi (57%).

A palánkai járásban *Starapalánkán* 1432 választóból 1672 szerb s 260 nemzetiségi. *Bácsa-Palánkán* 1225-ből 1130 szerb és 95 nemzetiségi. *Nova-Palánkán* mind a 409 választó nemzetiségi. *Tovarisevo-n* 1018 szavazó közül 880 szerb s 138 nem az. *Óbrovác* 863 közül 369 szláv, 494 nem szláv. *Bukicszen* 842-

ből 3 szláv, 839 nem szláv. *Bukin-ban* mind a 921 szavazó nemzetiségi. *Paragon* 394 közül 147 szerb és 253 kisebbségi. *Csében* 579 választó közül 558 szerb, 21 nemzetiségi szavazó. *Plávnán* az 576 szavazó közül mindössze 7 a szerb nemzetiségi, a többi kisebbségi. *Szilvás* 947 szavazójából 518 szerb, 429 más nemzetiségi. *Novoszelen* 443 szavazó közül tíz szerb, a többi más nemzetiségi. *Novagaidobrán* 252 szavazó van, ezek közül 6 szerb. *Starigaidohrán* 762 szavazó közül 8 szerb választó van.

A palánkai járásban tehát 10663 szavazó közül 4835 szerb (45 százalék) és 5828 (55 százalék) nemzetiségi szavazó van.

A *becsei* járásban: *Staribecsen* 3343 szavazó közül 1899 szerb, 1444 nemzetiségi. *Srbobránban* 3378 szavazóból csupán kettő a szerb választó. *Turidán* mind az 1056 szavazó szerb. *Bácsgradistén* 826 szavazó közül 26 a nemzetiségi. *Bácskopetrovoszelen* 1907 szavazóból 793 a szerb a többi nemzetiségi.

A *becsei* járásban összesen 10520 szavazó van, akik közül 6630 szerb (64 százalék) és 3880 nemzetiségi (36 százalék).

A *titeli* járásban: *Titelen* 1162 választó közül 975 szerb és 187 nemzetiségi. *Lok-on* 377 szavazóból csak 29 nemzetiségi szavazó van. *Vilovon* 327 szavazó közül 4 *Gardinovin* 403 közül egy. *Musorinban* 868 közül 77. *Dolni-Kovilon* 589 közül 19. *Gorni-Kovilon* 761 közül 9 a nemzetiségi szavazó. *Budiszván* 559 közül már csak 12 és *Kátvon* 1188-ból 866 a szerb választó.

A *titeli* járás 6234 szavazója közül tehát 4658 (75 százalék) a szerb és 1756 (25 százalék) nemzetiségi szavazó.

A *zsabalyi* járásban: *Zsabalyon* 1907 szavazó közül 1411 szerb *Csuragon*

2319 közül 2031 szerb. *Gyurgvevon* 1296 közül 1142 szerb. *Nádalyán* mind a 642 szavazó szerb. *Gospodincén* 889 szavazó közül 822 a szerb, 67 nemzetiségi választó.

A *Zsabalyi* járásban tehát 7143 választó közül 6048 (86 százalék) a szerb és 1095 (14 százalék) a nemzetiségi szavazó.

A *Délbácska* öt járásában tehát összesen 56034 szavazó van, ezek közül 31128 (55,5 százalék) a szerb és 24906 (44,5 százalék) egyéb nemzetiségű választó.

Ezerkétszázmillió ingatlan-rongálás

A budapesti rendőrség pusztítása az Andrássy-palotában

Budapestről jelentik: A budapesti államrendőrség pár évvel ezelőtt leigoglalta az Andrássy-uton levő gróf *Andrássy Sándor*-féle palotát, ahova a közigazgatási osztályt helyezték. Ezt az épületet most a lakásrendelet megszüntetésén kívül más okok miatt is sürgősen ki kell üríteni a rendőrségnek.

A palota tulajdonosa, *Andrássy Sándor* gróf ugyanis kártéért perelte be a kincstárt és keresetében felsorolta mindazokat a károkat, a melyeket a rendőrség ott tartózkodása óta szenvedett. Az egyes termek stukturái porladoznak, a se-lyemtapéták rongyokban hevernek, a gyönyörű márványlépcsők repedeztek. A gróf kárának megállapítása végett előzetes bírói szemlét kért. A törvényeszek ki is küldött szakértőket, akik a szemle után a rendőrség ott tartózkodása óta okozott károkat ezerkétszázmillió koronában állapították meg. Ennek az összegnek az erejéig most már a kincstár felelős. A kincstár egyezkedni óhajt a gróffal és többszázmilliót már hajlandó lenne adni s azt az ajánlatot tették, hogy többszázmillió koronán kívül *Andrássy* gróftól még abban az előnyben is részesítik, hogy a közigazgatási osztály elköltözése után a gróf újra birtokába veheti a palotáját.

Láz

Irta: *Kosáryné Réz Lola*

Valaki lázban fekszik.

A szomszéd szobában, letompított pedállal, egy tizenegy éves kis széke diákgyerek magyar nótákat próbálgat a zongorán; nyolcéves hugocskája táncol hozzá.

Egyszerre egy régi nóta. Ki tudja, hol hallotta ez a gyerek? Különös régi nóta, bár lehet, hogy más nem talál rajta semmit. Így kezdődik:

— Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog.

...A betegszoba elmosódik a lázas kábulatban, — az utcáról felhangzó villamoszörgés meg autótülkölés halk zümmögése folyik össze. Csak a nóta csendül ki belőle tisztán s varázslatot teremt.

Messzi város ünnepélyes táncterme köröskörül. Felviaszkolt padlóján elszörva virágok. Két görbelábú öreg pincér csoszogva hozza be, hátra-hátrnézetve, az asztalokat. Szünóra van, mindenki helyezkedik.

Az egyik asztal mellett, nagy társaságban, kövérkés tizenöt-tizenhat éves lányka válla fölé hajolva huzza a cigány a nótát. A kislánynak ez az első fontos élménye. Az arca ég, a szíve bolondul dobog. Soha többé nem fogja tudni már hallgatni nyugodtan ezt a nótát, ennek az éjszakának az emlékét fogja rajta érezni mindig.

Fogalma sincs, merre lehet a Maros. Sohasem tudta jól a földrajzot. De azért mártól fogva a kedves nótája lesz. Valami mesebeli vidéket lát, amin ezüstösen csillogó viz folyik végig s az ezüstösen csillogó

víz mellett ő sétál karonfogva a gavallérjával, akár négyes után a bálteremben. Most pedig mindenki látja és mindenki tudja, hogy az ő gavallérja ez a fiu itt a baloldalán, hiszen neki huzza a cigány a nótát és senki másnak. Büszke reá...

A fiu könyökre dölve ül mellette, hetyke kifejezésű csupasz arca neki is piros s a homlokából felkunkorodik az üstöke.

Az asztalon, tányérokon, sonka, szalámi, fagyalt, söröspohár. Az anyák lehúzzák bőrkesztyűiket és óvatosan, remegő kézzel, enni próbálnak. Az apákat áldozatkész hangulatba ringatják ifjuságuk fel-feltörő emlékei és cukrászsüteményt hozatnak az egész társaságnak.

Vesznek mind a többiek is. A lányok, fodros rózsaszín ruhában, az arcuk csupa várakozás és ígéret. Közül két-három fiu. Szmokingban, vasárnapi feketében, diákuniformisban, vagy akár vadászököben. Mindegy. Csak jól táncoljanak és ne szuszogjanak a táncosnőjük arcába, mert az nagyon kellemetlen.

A cigány nem fárad be. Huzza a nótát és hajlong. Hosszu fekete bajusza meg-megrebben, mint valami madár szárnya és árnyékot vet fehér ingmellére a mozdó vonó. A papa cukrászsüteménye olyan édes, mint amilyen sohase volt még semmi cukrászsütemény. És a gavallér most odahajlik a kislány föléhez, elkéri tőle az elefántcsont-legyezőjét s ráír valamit. Valami olyasmit, hogy ne felejtse el! A kisleány viszanéz reá. Halkan mondja, sziv-ből:

— Nem fogom elfelejteni.

Kint hó esik, lány és puha hó.

Tiszta fehér. Térdig fog érni, mire hazaindulnak. A vidádépület olyan, mint valami tündérvár egy elátkozott város közepén.

*

A dal elhalgatott már.

A gyerekek elálmosodtak. A kisdiaák ágya mellé készítette reggelre a latin nyelvtant s alszik, feledve minden keserűséget. A leányka a mackóját tette az ágya mellé. Örnek.

Csend van.

De Isten tudja, honnan. — talán mégis az utcai villamoszörgésből, autótülkölésből. — halk szongás módjára szövedik össze az a dal megint a lázas félálomban. Hallatszlik a párna alá bujva, félkönyökre emelkedve s felülve agvaránt.

— Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog...

S itt a táncterem, meg az asztal, süteményes papirtálcá, tányérban maradék sonka meg szalámihéj. A kisleány a legyezője fölé hajlik. Oda van írva az a pár szó az ismerős kusza írással. De a keze nem a régi kövér gyermekkéz immár. Keskenyek lettek az ujjai. Az egyiken gyűrű, amit hosszú sok esztendő még jobban kifényesített.

Baloldalt egy idegenné vált pocakos ur. Meg nem ismerné az utcán. Vajjon göndör-e még az üstöke? És vajjon sétálgatott-e a Maros mellett karonfogva valaha valamelyik ideáljával?

Az asztal körül különös társaság. Nagyon öreg urak és asszonyok. A lányok helyén kövér meg sovány idegen nők. Egy-két szép asszony. Közül két-három férfi. Kopasz vagy nagybajuszu. És egy-egy sápadt, merev arc... Halottak. Katonaruhások.

Halott az öreg cigány is, aki a válla fölé hajolva hegedül. A szeme üres. Az arca beesett. Baljós árnyékot vet fehér ingmellére a vonó. De huzza, huzza a nótát:

— Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog...

*

...Rettenetes.

A nóta minden soránál ráhull az a fekete árnyék valakire az asztal mellett s az elsáppad és eltávozik. Meghal.

Egyre több a halott az asztal körül és kevesebb az élő. Mikor kerül az utolsókra a sor?

Legjobb, ha az ember nem is néz körül. Lehajlja a fejét és várja a sorsát. Bucsuzól mégegyszer a régi dal, valami tündérországbeli tájról, ahová nem lehetett eljutni soha:

— Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog...

*

— Ha ma egész nap nem lesz lázas, akkor holnap felkelhet.

A szomszéd szobában a kisdiaák a zongorához ül, széke hugocskája várja az első ütemet, hogy táncolhasson.

...Hol van itt fekete árnyék? Hol vannak itt halottak? Gyerekek vannak, mindig új gyerekek s a mesebeli tájon tavasz van mindig:

— Ott, ahol a Maros vize messze földön kanyarog...

Bohóság. Milyen egyszerű kis nóta.

Elmúlt a láz. Milyen kár. A városi szobából csak az utca másik oldalára lehet látni s alulról felhangzik a villamoszörgés és autótülkölés.

KISEBBSÉGI ÉLET

● ● ●

A csehszlovák kisebbségek egész váratlan segítséget kaptak arról az oldalról, ahonnan egyáltalán nem vártak semmi támogatást. A kommunista-párt csapott föl patronusuknak, amely most tartott országos kongresszusán, állítólag Moszkva parancsára kimondta, hogy teljes erejével résztvesz a köztársaság területén élő magyarok, ruszinok és németek nemzetiségi küzdelmeiben. Az új fegyverársat, aki önként jelentkezett, talán mondanunk sem kell, nem a legszívesebben fogadták a csehszlovák kisebbségek, akiknek, bár igen kétségbeesett helyzetben vannak, az ördöggel — pláne ha vörös — még sincs kedvük szövetkezni. Moszkva programja, amit a kommunisták tarsolyukban hordanak, egyébként is egészen idegen előttük: éles kés, amivel könnyen saját magukat vágthatják meg. A kisebbségek küzdelmét, amit Prága tulzó patriotizmusa ellen folytatnak, tudják jól, csak agyon-támogatná, aláaknázná a kommunista-párt, amelynek sorbaállása nekik egyáltalán nem szerencse — a szerencsétlenségben.

*

Nincs kimélet, a magyar iskolákat tovább üldözik Erdélyben a román revizorok. Az egyik nap Székelyföldön csapnak le valamelyik magyar iskolára, másnap Csikországot vagy Bánát sirtatja meg a revizorjárást. Legutóbb Arad egyik külvárosának, Ségának csukták be évek óta működő egyetlen magyar elemi iskoláját. A történet igen egyszerű, sőt sablonos. Ségának két elemi iskolája volt, egy román és egy magyar. A román iskolát husz növendék járta, a magyart háromszáz. Az impérium-változás után a helyzet csak annyiban változott, hogy a magyar iskola épületét elvették a román iskola céljaira, de a tanulók létszáma mindkét iskolában továbbra is a régi maradt. A román inspektor — az aradi — négy évig hiába törtétegette, a román elemibe nem tudott összehozni negyvennél több gyereket. Mikor aztán látta, hogy semmi más nem használ: a magyar iskola két alsó osztályát bezáratta és a magyar gyerekeket átparancsolta a román iskolába. Mert — mondotta — nemzeti veszedelem, ha a magyar iskola valahol is lekonkurálja a románét. A kisebbség maradjon — kisebbségben.

*

A szlovákok is igen kötik az ebet a karóhoz. Autonómiát követelnek meg egyéb nemzeti stallumot. Minimális programjuk csak ennyi: Tótföldön tót helytartó, vagy bán kormányozzon, aki semmiben se függjön Prágától; a helytartó csupán a tót parlamentnek tartozzon felelősséggel; Prága ne avatkozzon bele a tótföldi hivatalnokok, tanítók, lelkészek, püspökök kinevezési ügyébe; a minisztériumokban külön tót államtitkári állást szervezzenek. A feltételeiket legutóbbi manifestumban is közölték, melynek végén azt írta a vezérük, Hlinka páter: a követelések teljesítése nélkül pedig a Tótföldet nem lehet sem megbékíteni, sem leigázni.

*

A román szenátusban, ugyanakkor, amikor a kamrában Vajda-Vojvoda beszéde elhangzott, Nagy Károly református püspök tette szavá a magyarság sérelmeit. Nagyszerű beszédében fölemelte, hogy Erdélyben irtóhadjárat folyik a magyar iskolák ellen. „Legsúlyosabb támadás éri a kormány részéről — mondotta — a kulturánkat, illetőleg szellemi műhelyeinket: az iskolákat. A közoktatásügyi miniszter és kezei egymásután zaklatják, zárják be, vagy fosztják meg nyilvánossági joguktól a református magyar iskolákat, a legkülönbözőbb ürüggyekkel. Nem ritkán az az indok, hogy „kevés a növendék”, vagy „nincs szükség rá”. Az én püspökségem területén így zártak be kilencven iskolát, köztük a máramaroszi református liceumot, a szászvári, zilahi, kolozsvári liceumokat. Az utóbbit azon a címen, hogy nincs saját épülete, holott

az iskolaépületet maga az állam rekvirálta el. Évek óta kilincselünk miniszteri és más hivatali előszobákban, hogy sérelmeinket orvosoltassuk, de, fájdalom, eredmény nélkül. Most más utat keressünk: magával azzal a román néppel

próbálunk megegyezni, amelynek Erdélyben lakó tagjaival egy évezreden keresztül éltünk közös sorsban. A nép-nél keressük azt, amit a kormány elvont tőlünk. És a nép biztosan meghallgat bennünket...“

AUSZTRIA VASUTAS-SZTRÁJK ELŐTT

A vasutasok péntek éjjel adtak határidőt követeléseik teljesítésére

Bécsből jelentik: A vasutasok bizalmi férfiai és az állami vasutak vezérigazgatósága között pénteken egész nap folytak a tárgyalások. A megegyezésre kevés a kilátás, mert a vezérigazgatóság nem hajlandó a vasutasok minden követelését teljesíteni. A szociáldemokrata-pártban szervezett vasutasok ultimátumot terjesztettek az igazgatóság elé, hogy péntek éjjelkor sztrájkba lépnek, ha nem kapják meg a fizetésemelést.

A vasutigazgatóság csak odáig ment az engedékenység terén, hogy körülbelül 38 milliárd koronára terjedő fizetésjavítást helyezte kilátásba, de a szociáldemokrata és a német nemzeti vasutasszervezetek ezzel nem érik be és ragaszkodnak eredeti követelésükhöz, amely a szövetségi vasutak költségvetését havi 47 milliárd koronával terhelné meg.

A keresztényszociálista vasutasok elfogadták az igazgatóság ajánlatát,

ez azonban nem hárítja el a sztrájk veszedelmét, mert ezek elenyésző kisebbségben vannak. A szociáldemokrata vasutasok cs. örtök éjjel tartott tanácskozásukon úgy határoztak, hogy péntek éjjelkor otthagyják a szolgálatot, ha kívánságaik nem teljesülnek. Amennyiben a vasutassztrájk kitörne, a vasutasok az élelmiszervonatokat sem hajlandók továbbítani.

Az osztrák szövetséges vasutak vezérigazgatósága kommunikét adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a szakszervezetek a legutóbbi tárgyalások folyamán ultimátumot terjesztettek elő, amely november 7-én jár le. A vezérigazgatóság szerint eddig 892 milliárdot fordítottak a vasutasok illetményeinek javítására.

A pénteki tárgyalások hirtelen megszakadtak Günther elnöki igazgatónak a tárgyaló-bizottsággal szemben tanúsított sértő magatartása miatt.

Baldwin hadat üzen a reakciónak

Az angol belügyminiszter beszéde a konzervatív politika megtisztításáról Pénteken lépett hivatalba az új angol kormány

Londonból jelentik: A titkos tanács pénteken délelőtt féltizenegy órákor a király elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az eddigi munkáskormány miniszterei hagományos formák között átnyújtották a királynak a hivatalos pecsétet, közvetlenül azután egy második ülésen az új kormány tagjai átvették a pecsétet s ezzel megkezdték működésüket.

Az egész sajtó rokonszenves fogadtatásban részesíti az új minisztereket. Austen Chamberlain külügyminiszteri kinevezése osztatlan helyesléssel találkozott.

A Morningpost hangsúlyozza, hogy miután az új kormány feltétlenül visszautasítja a genfi leszerelési jegyzőkönyvet, egyik első teendője az lesz, hogy kárpótolja Franciaországot a népszövetségi szerződésben körvonalozott területi biztosítékokért. Ez a feladat hárul Chamberlainre. Az angol javaslatnak fel kell érnie a genfi jegyzőkönyvvel, mert különben az a veszedelem keletkezhetnék, hogy Franciaország azokat a biztosítékokat, amelyeket Angliától nem kap meg, a német-francia gazdasági tárgyalások során Németországtól kívánja.

A konzervatív táborban sokan bizalmatlanok Churchill iránt s meglepődnek azon, hogy még mielőtt kiállotta volna a tűzpróbát „legújabb pártjában”, máris a kincstári kancellárságot bizza rá Baldwin. Holott ez a hivatal miniszterelnökségre való utódlás jogával van összekapcsolva. Azok a lapok, amelyek a védvamos rendszer hívei, mint a Morningpost és Daily Express, helytelenítik, hogy Baldwin a szabadkereskedelem volt előharcosát bizta meg a kabinet egyik legfontosabb tárcájával.

A Times tudni véli, hogy Lloyd George Anglián kívül rendkívül fontos megbízást fog kapni.

A munkáskormány példáját követve Baldwin kabinetjének is lesz női államtitkára. Atholl hercegnének ajánlotta fel Baldwin a közoktatási

minisztérium helyettes-államtitkári állást, amelyet a hercegné elfogadott.

A konzervatív kormánynak négy messze kimagasló szellemi vezetője van, akik előreláthatólag megosztják egymás között a munkát: Baldwin fogja megadni az irányt gazdasági és szociálpolitikai téren Austen Chamberlain képviseli a külpolitikát s ő irányítja a programot a Népszövetséggel szemben. Churchill a kincstári kancellárság élén óriási munkabírásával végre fogja hajtani az adózs reformját s döntő befolyást fog gyakorolni a katonai felszerelés tempójára, míg lord Birkenhead nemcsak az indiai, hanem általában az ázsiai angol politikát fogja megszabni.

Az új belügyminiszter a konzervatívok feladatairól

Johnson Hicks belügyminiszter csütörtök este beszédet mondott a kormányváltás jelentőségéről. Azt fejtegette, hogy a konzervatív-párt a legközelebbi években követni fogja lord Beaconsfield híres ielszavát: Nevelni, nevelni és nevelni! — az angol népet pedig fel fogja világosítani arról, hogy a szocialista-párt nem azonos a munkáspárttal és nem a dolgozó rétegek pártja.

Jól ismerem pártunk vezérének szándékait — jelentette ki az új belügyminiszter — s a legnagyobb határozottsággal mondhatom, hogy Baldwin ezuttal minden reakciót ki akar küszöbölni a konzervatív politikából.

Egyiptom a status quo alapján akar tárgyalni az új angol kormánnyal

A kormányváltásnak külpolitikai téren már is mutatkoznak a hatásai, még pedig először Egyiptomban. A kairói kormány a maga lapjaiban azt a megoldást ajánlja Angliának, hogy az egyiptomi kérdés szabályozását halassa el egy évre s ezalatt az idő alatt igyekezzenek megegyezésre jutni a status quo

alapján, ami által az egyiptomi nép régi kívánsága is teljesülhet, hogy tudniillik Szudán és a Szezi-csatorna ellenőrzésében egyiptomi csapatok is résztvehessenek s hogy a brit kormány tegye lehetővé Egyiptom számára a Népszövetségbe való felvételét, egyébként Anglia hatalmi pozíciójának minden más szempontja érintetlen maradna. Az egyiptomi sajtó általában olyan mérsékelt hangon, mint már évek óta nem volt és kifejezésre jut az a felfogás, hogy az egyiptomi nemzeti követelések most, mikor olyan erős konzervatív kormánya van Angliának, nem válhatnak valóra.

Harc a pápával

A mayerlingi prelátus rejtélyes elbocsátása

Bécsből jelentik: Az olmtüzi káptalan egyik tagját, Grimmenstein prelátust, aki valamikor a bécsi udvari köröknek kedvelt embere volt és Mayerlingben ő volt a házi prelátus, amikor a mayerlingi katasztrófa történt, titokzatos körülmények között eltávolították a káptalanból. Nemrégiben Grimmensteint felszólította az olmtüzi érsek, hogy kérje elbocsátását. Ő azonban erre nem volt hajlandó. Nem sokkal utóbb a káptalan hivatalos orgánumban az a közlés jelent meg, hogy Grimmenstein saját kérelmére nyugalomba vonul. Grimmenstein ezt akkor megcáfolta és kijelentette, hogy nem is gondol arra, hogy önként visszavonuljon.

Grimmensteinnak a káptalannal vívott küzdelmében a pápa döntését kérték ki. A pápai döntés úgy szólt, hogy Grimmenstein nyugdíjba küldendő. Erre aztán a prelátus minden jogától megfosztották, nyugdíját pedig minimális összegben állapították meg. Grimmenstein fellebbezett a pápai döntés ellen, mire azt az értesítést nyerte, hogy pápai döntés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Közbeszólók csatája a magyar nemzetgyűlésen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén a fővárosi törvényjavaslat vitája során Petrovác Gyula beszélt a baloldal állandó közbeszólásaitól zavarva. A bevándorlás elleni védekezés szükségességét hangoztatta és kijelentette, hogy sok munkás saját akaratából ment külföldre.

Farkas István: Ugy éljen a maga feje!

Felkiáltások a baloldalon: Kültől-dön egészen más a helyzet!

Petrovác Gyula: Nekünk törvényeinket a mi viszonyaink szerint kell megalkotni.

Zsirkai János: Majd példát vesszünk az angoloktól, mi is úgy fogunk választani!

Pikler Emil: Baldwin talán antiszemita? Az angol konzervatív pártban egy csomó zsidó van!

Zsirkai János: Itt is van egy csomó zsidó, majd behívják a hitközséget! (Folytonos nagy zaj.)

Rothenstein Mór: A maga fejében van egy csomó!

Pikler Emil (Zsirkai felé): Vigyázzon, mert a külseje után jobban kell félnie a pogromtól, mint a zsidóknak!

Ehhez hasonló állandó közbeszólások annyira zavarják Petrovácot, hogy sietve befejezi beszédét.

Pikler Emil: Feddék Sári meg logja magát irigyelni! Hallja, hogy ansolnak?

Petrovác után Létay Ernő kifejtette, hogy a választói névjegyzékek összeállításánál súlyos visszaélések történtek. Utána Farkas István támadta élesen a fővárosi törvényjavaslatot.

KÖZBESZÓLÁS

● ● ●

A templomi öngyilkos

— Öngyilkos lett a meggyilkolt Philippe Daudet barátnője. Parisból jelentik: Germaine Berton anarchista nő, aki agyonlőtte Marius Plateaut, az Action Française főtákarát, egy templomban merreggel öngyilkosságot kísérelt meg, de megmentették. Berton elmondotta, hogy több levelet írt, köztük egyet Alphonse Daudet-nak, amelyeken elmondja, mi kergette a halálba. Germaine Berton a levele s érni kedvese volt Philippe Daudetnak.

A bucsulevél, amelyet Berton kisasszony a nagy Daudet özvegyéhez, Philippe Daudet nagyanyjához intézett, kapcsolatot teremt egész sor olyan misztikus bűnügy között, amelyek egymással — semmi kapcsolatban sem állnak.

Germaine Berton, amikor a royalista Marius Plateaut agyonlőtte, tulajdonképpen Plateau gazdája, Leon Daudet — Philippe Daudet apja — ellen akart merényletet elkövetni és csak tévedésből sebezte halálra »a király rikkancsaik«-nak vezetőjét. Ha az anarchista-nő csakugyan kedvese lett volna Leon Daudet fiának, az anarchista-érzelmi és apjával emiatt rossz viszonyban álló Philippe Daudet-nak, akkor lehetetlen lenne Philippe Daudet személyét elválasztani az apja ellen megkísérelt gyilkos merénylettől. De ebben az esetben valamelyes magyarázatot nyerne az a titokzatos merénylet is, amelyet kevéssel a Plateau-gyilkosság után a fiatal Philippe Daudet ellen ismeretlen tettesek elkövettek és — bárminő nehéz illesztést elhinni — valószínűvé válna a *Libertaire* című anarchista-lapnak az a súlyos vádjai is, hogy a *békkocsiban* véreből talált Philippe Daudet-halálához köze volt apjának, Leon Daudet-nak is.

Csak hogy: Philippe Daudet, amikor rejtélyes körülmények közt elhunyt, mindössze tizenhárom esztendő volt és mint a párisi rendőrség számos tanuvalomlás alapján kétségtelen bizonyossággal megállapította, nem is ismerte Germaine Bertont, nem hogy a kedvese lett volna.

*

A sovány, fekete diáklány, Marius Plateau gyilkosa, tipikus hisztérika, jóval túl a beszámíthatatlanság határán. Még vizsgálati fogságban ült a gyilkosság miatt, amikor Philippe Daudet halála bekövetkezett. Az idegheteg nő *ekkor hitette el magával, hogy az ő szerelme az oka a tizenhároméves fiú halálának.*

Az idősebb Daudet ellen tervezett merénylet és Plateau meggyilkolása miatt nem érezhetett lelki furdalást, hiszen ezek gyűlölt ellenségei, királypárti, reakciós politikusok voltak és az »eszme«-követelte halálukat, azonban a lefojtott lelki furdalásnak — valamilyen ürüggyel — utat kellett törni. Jobb alkalmat erre keresve sem találhatott volna, mint Philippe Daudet halálát: hiszen ő a gyilkosság áldozatátul kiszemelt Leon Daudetnek volt a fia, azonkívül — apjával ellentétben — nem volt reakciós, hanem ellenkezőleg anarchista, és halálának körülményei is olyanok voltak, hogy tápot szolgáltathattak egy bomlott idegrendszer fantazmagóriáinak. Az *Action Française* főtákarát meggyőződéssel anarchista nem sajnálhatta, a tizenhárom éves Philippet bátran és büszkeséggel sirathatta. »Miattam halt meg, — írja Germaine Berton a tii nagyanyjához intézett bucsulevéleiben — s én is miatta halok meg«.

*

Amikor a párisi esküdtek fölmentették a gyilkosság vádjai alól és szabadlábra került, első dolga volt megszerezni Philippe Daudetnek egy képeslappal kivágott fotográfiáját és elhelyezte a nyakában hordott medaillonba. Megismerkedett egy fiatal költővel, — ő kereste az ismeretségét — Etienne Vidal-lal, aki azért érdekelte, mert Philippe Daudet nála töltötte utolsó éjszakáját. »A fiú az én karjaim között pihent«, — írja a nagyanyjának, a tények kissé önkényes

interpretálásával. A költő azonban nő ember, terhére volt a rajongó, zavaros nő és kisebb botrányok után nem akart tudni többé róla. Germaine Berton inni kezdett és heteken keresztül másról sem beszélt, mint arról, hogy öngyilkos lesz. A templomokat bujta, — az anarchista. *Es az öngyilkossági kísérletét megelőző éjszakát kint töltötte a temetőben, Philippe Daudet sírján.*

— Agyon akartam ott löni magam, — vallja a rendőrségen — de csütörtököt mondott a revolverem.

Amikor a *Notre Dame de Louvre*-templomban fölszedték a kópaplóról,

készítéskájában tört találtak, amelynek pengéje ezt a felírást viseli: »A seb, amit ütök, haldós kell, legyen«. És amikor magához tért Germaine, elárulta, hogy indiai méreggel emésztette el magát.

*

Es Leon Daudet másnap vezércikket írt a lapjába, amelyben *anarchista svindlinek* bélyegezte Germaine Berton öngyilkosságát:

— A kisasszony nem is vett be mérget, — írja — sokkal óvatosabb duhaj annál... (d. t.)

Nem kell újra fizetni a régi adókat

Eredményre vezetett a pénzügyigazgatóság tiltakozása

A szubotícai városi adóhivatal tervbe vett másodszori adókievetései ügyében pénteken érdekes fordulat állt be. Mint már jelentettük, a pénzügyigazgatósága *Bácsmegyei Napló* cikkei alapján csütörtökön elhatározta, hogy jelentéstételre szólítja fel a városi adóhivatalt, hogy milyen jogcímen szedi másodszor is az egyszer már lerótt harmadosztályú kereseti adót s ha az adóhivatal válasza nem lesz kielégítő, meg fogja tiltani, hogy az adót szabálytalanul hajtsák be.

Pénteken délelőtt a pénzügyigazgatóság érintkezésbe is lépett Vidákovics János városi adóhivatali főnökkel, aki a pénzügyigazgatósággal közölte, hogy maga is meggyőződött a városi adóhivatal tévedéséről és ezért utasította a körü adóhi-

vatalokat, hogy szabályszerűen járjanak el a harmadosztályú kereseti adó beszédésénél és a négyszeres adóösszegek beszédését szüntessék meg.

A pénzügyigazgatóság intervenciója tehát teljes eredményre vezetett. A városi adóhivatal vezetője, aki tegnap még a Lloyd képviselőjével szemben a leghatározottabban követelte a harmadosztályú kereseti adó másodszori lerovását, pénteken már a törvényesség álláspontjára helyezkedett és ígéretet tett a jogtalan adókievetések megszüntetésére. Azok a kevesek, akik már megfizették másodszor az adóhivatal által követelt harmadosztályú kereseti adót, nem kapiák azonban vissza a befizetett összeget, hanem azt az adóhivatal javukra fogja írni.

Fizetése képtelenséget jelentett egy noviszadi pénzügyintézet

A Vojvodina Bank r.-t. kényszerregezéségi eljárás megindítását kérte

A közismerten szomorú gazdasági helyzetnek s az egyre katasztrofálisabb pénzügyi helyzetnek áldozatul esett egyik nagyobb vajdasági pénzügyintézet.

A noviszadi Vojvodina Bank r.-t. igazgatósága pénteken ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy

szombaton kéri fel a bank ellen kényszerregezéségi eljárást megindítását.

A bank igazgatósága szerint ezt a lépést az teszi elkerülhetetlenné, hogy a bank követelése és vagyona tulságosan immobilizálva vannak, s így *noha a bank aktív, egyelőre* nem képes kötelezettségeinek eleget tenni s az igazgatóság minden igyekezete, hogy a *Narodna Banka* vagy a nagy bankok segítségével jöjjenek a megszorult pénzügyintézetnek, hiábavaló volt.

A Vojvodina Bank 1919-ben alakult s csakhamar egyike lett Noviszad legelőkelőbb és legmozgékonyabb pénzügyintézetének. *Srbobran-ban, Adán, Palánkán, Zsabalj-on* s a szerémségi *Mirovican* fiókokat állított fel, iparvállalatok finanszírozásában veit részt s kereskedelmi üzletekbe is belebocsátkozott. A vajdasági hiteléletnek hamarosan számottevő tényezője lett s a 3.000.000 dinár alaptőkéjét is felemelte 5.000.000-ra. Magába olvasztotta a szenttamási Hitelbankot, a mitrovicai Közgazdasági Takarékpénztárt s a Palánka-járású Takarékpénztárt. Azonkívül, hogy filmvállalatot alapított, résztveit a noviszadi Grafika r.-t., a Protics és Társa motorgyár, a Vojvodina vaskereskedelmi r.-t. és a Petrovics és Társa r.-t. alapításában is.

A múlt esztendő még nyereséggel zárta a Vojvodina Bank s több mint félmillió dinárt fordított osztaléokra és tantiemekre.

A bank szorult helyzete már hetek óta közismert Noviszadon s az igazgatóság úgy a *Narodna Banka*-hoz, mint a többi beogradí és zagrebi nagy bankhoz azzal a kérelemmel fordult, hogy a pillanatnyi nehézségeken segítsék át az

intézetet. A kérelemnek csak a *Jugoslavenska Banka* tett eleget, amely a Vojvodina Bank státusának megállapítására s az intézet vezetésére delegálta Papp György cégvezetőt. A Jugoslavenska Banka nem látott elég alapot arra, hogy az intézet szanalásában részt vegyen, aminek jeléül a napokban visszahívta Papp cégvezetőt.

Közben a Vojvodina Bank ellen a betétesek és a többi hitelezők igen sok pert tettek folyamatba. Napokkal ezelőtt hírt adtunk már róla, hogy Szentá város fellejtést akart ellene tenni, mert a letétbe adott államkötvényeket a bank nem tudta visszaszolgáltatni. Dr. Szekulics Lászlár noviszadi ügyvéd, országgyűlési képviselő egyik ügyfele Szavin Mita megbízásából már pár nap előtt csődöt is kért a bank ellen, azonban Szavin 41.000 dinár betétjét a csődkérvény beadása után kifizette a bank, mire a kérelmet visszavonták.

A Vojvodina Bank szorult helyzetén azonban már mindez nem segített, az igazgatóság kénytelen a *fizetése képtelenséget bejelenteni.*

A Vojvodina Bank fizetése képtelensége kínos feltűnést kelt s pénzügyi körökben sajnálják a pénzügyintézetet, amelyre határozott hivatás várt a Vajdaság közgazdasági életében. Azonban éppen azért, mert az intézet szorult helyzete hetek óta szinte köztudomású volt, remélhető, hogy nagyobb megrázkódtatást nem von maga után a Vojvodina Bank fizetése képtelensége.

Mosson
levegővel
REFORMATOR
a világ legjobb
és legolcsóbb
mosókészüléke

Nefejejtse a próbaműködésére előzni és szenny-nyos fehérneműjét elhozni. Próbaműködés naponta 3 órától a Lika mozi udvarában. A készülék Din. 150— és azonnal kapható.

Pardon, tévedés...

Milyen alapon függesztettek fel egy polgármestert

A Davidovics-kormányának, mint működése alatt is többször rámutattunk, nem sok szerencséje volt a tisztviselő kinevezésekkel. Legtöbbször olyan embereket nevezett ki, akik nem voltak tulságosan népszerűek s az elcsapott tisztviselők nagy része a lakosság szimpátiáját vitte magával, éppen azért, mert az utódot vagy nem ismerték, vagy ha ismerték, nem tulságosan előnyös oldaláról. A kinevezések nagyobb fele olyan volt, hogy nem keltett közmegelegedést, noha a kormányt bizonyosan emelkedett szempontok vezették a kinevezéseknél.

Hasonló fátum üldözte a lemondott kormányt a felfüggesztéseknél is. Hogy a minisztériumban milyen alapon és főleg milyen alaposan intézték a felfüggesztéseket, arra nézve talán a legjellemzőbb a következő história:

Néhány nap előtt a pozsegai polgármester, *Fleissig* Károly táviratot kapott a belügyminisztériumból, amiben nem kevesebb volt, mint az, hogy felfüggesztik állásától.

A távirat Pozsegán nemcsak *Fleissig* Károlyt döbentette meg, aki a felfüggesztésre semmi okot nem szolgáltatott, hanem megdöbentette a pozsegaikat is, akik szeretnék és becsülték a polgármesterüket. Nyomban deputáció utazott Beogradba, hogy a belügyminisztert informálja és a felfüggesztő rendelet visszavonására bírja. A belügyminisztériumban a küldöttség nagy meglepetésére kijelentették, hogy *a felfüggesztésről semmit sem tudnak*, nincs is ok a pozsegai polgármester felfüggesztésére. Hosszas kutatás után kiderült, hogy nem is a pozsegai polgármestert függesztették fel, hanem a bródi polgármestert.

Természetesen megígérték, hogy a felfüggesztő rendeletet nyomban visszavonják. Ez a visszavonó rendelet azonban még nem érkezett meg Pozsegára. Ugyilátszik tévedésből ezt a rendeletet is Bródba küldték.

Az egész históriában legjobban járt a bródi polgármester. Mire őt felfüggesztették volna, a Davidovics-kormány megbukott s a Pasics-kormány már aligha csapja el...

Gyilkosság a dorogi bányásztelepen

Egy bányász fejszével agyonverte és kirabolta társát

Budapestről jelentik: Nagy István dorogi bányász csütörtökön reggel kegyetlen módon meggyilkolta egyik társát, Kopasz Bálint bányamunkást és utána megszökött. A dorogi csendőrség amint értesült a gyilkosságról, nyomban megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy a gyilkos Budapest felé szökött. Értesítették a szökésről a budapesti rendőrséget. Nagy István, amikor a keleti pályaudvaron a miskolci vonatba át akart szállni, a rendőrség letartóztatta. Nyomban beszállították a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával beismerte tettét.

Nagy elmondta, hogy közös lakásban lakott Kopasszal, akivel azonban rossz viszonyban volt. Csütörtökön reggel is veszekedés volt köztük, mire ő átszaladt a szomszéd szobába, ahonnan fejszével indult vissza. A fejszével ráütött az ágyban fekvő Kopasz fejére, akit nyomban elborított a vér. Erre még egy ütést mért rá, úgyhogy a szerencsétlen ember néhány pernyi kislődés után meghalt.

A csendőrségi nyomozás ezzel szemben megállapította, hogy Kopasz álmban gyilkolta meg Nagy István, valószínűleg azért, hogy kirabolhassa.

A budapesti rendőrség a gyilkost átszállította Dorogra, ahol folytatják a nyomozást.

A rokkantegyesület kiáltványa a külföldhöz

A Népszövetségtől és a külföldi emberbarátoktól kér segítséget a jugoszláviai hadiárvaiknak

Hat év óta a jugoszláv politikai élet minden fordulatát, kormányok változását, a parlament minden újabb összeállítását, feloszlását, újraelakulását refrénszerűen kíséri a hadirokkantok kérése, panaszkodó és követelő szava. Néhiány évvel ezelőtt drámai erővel vonta magára a közvélemény figyelmét a rokkantak elkeseredett tüntetése a parlament karzatán és azóta is a rokkantegyesület minden alkalmat megragadott, hogy a királynál, a kormányoknál, a nemzetgyűlés elnökségénél sürgesse a hadirokkantok nyomorúságának törvény útján való enyhítését. A legutóbbi válságnál is résen álltak a rokkantak és szüntelenül figyelmeztették az illetékes tényezőket, hogy a legelső teendőjük legyen az ő helyzetük rendezése: a rokkanttörvény megalkotása. Az állam kötelességérzete a rokkantakkal szemben megnyilvánult most abban a kísérletben is, amellyel a felelős tényezők a parlament feloszlását éppen a rokkanttörvény sürgős szükségére való hivatkozással igyekeztek későbbre halasztani.

A rokkantegyesület központi választmányja, amely a kormányválság mostani elintézésének pillanatában permanenciában volt, egy végső eszköz igénybevételét határozta el, hogy a háború élő áldozatait némi képpen segítsenek. Mint Beogradból jelentik, a rokkantak országos választmányja elhatározta, hogy kiáltvánnyal fordul a külföldi rokkantegyesületekhez, a Népszövetséghez és valamennyi ismert európai és amerikai filantropához. Miután az új kormány ígéretet tett arra, hogy a rokkantak számára a pénzügyi bizottság útján gondoskodik pillanatnyi segítségről, a rokkantak most a hadiárvaik ügyét teszik magukévá. A kiáltványban a külföldi humanitására appellálnak és kérik, hogy siessenek a kétszáz ezer jugoszláv hadiárva segítségére, akikről sem törvény, sem állam, sem társadalom nem gondoskodik a hatodik tél rémségeinek kiűzésében.

A megbilincselte ügyész

Karácsonyi ügyész bántalmazói a bíróság előtt

Budapestről jelentik: Karácsonyi Bálint ügyész bántalmazása ügyében a budapesti törvényszék pénteken folytatta a főtárgyalást.

Az első tanu özvegy Száraz Jánosné nefelejtuccai lakos, aki ablakán kinézve látta, hogy egy rendőr karddal ver egy urat, majd dulakodást látott. Karácsonyi ügyész szerinte kissé ittas volt, de nem részeg, mert nem tántorgott.

Pajorig János és Szojka Árpád bérkocsissegédek szintén tanui voltak, amikor a rendőr inzultálta az ügyészt.

Karácsonyi ügyész udvariasan bemutatkozott a két bérkocsissegédnek és kérte őket, hogy tanuként jelentkezzenek, de ők foglalkozásuk miatt nem merték nevüket felírni.

Kákonyi Ferenc rendőrfelügyelő-helyettes a VII. kerületi rendőrkapitányságon őrszobaparancsnok volt az emlékezetes éjszakán. Az ügy miatt fegyelmi eljárás folyik ellene és állásától felüggeszítették. Látta, hogy az ügyésznek vérték a feje. Ittas nem lehetett, mert nyugodtan ült a padon.

Pintér Fábian főtörzsrözmester volt azon az éjszakán a VII. kerületi kapitányság kulcsára.

— Az ügyész fejéből csorgott a vér, — mondja ez a tanu. — Egyre azt mondta, csak a rendőrt sajnálja, mert ennek az ügynek még folytatása lesz. Szesz szagát érezte az ügyészen, támo-

lyogva ment, de nagyon udvariasan viselkedett, csak többet beszélt, mint kellett volna.

Tóth Vince rendőrfogalmazó előadja, hogy reggel öt óra tájban jelentette neki Kántor díjnak, hogy megbilincselve behoztak egy részeg ügyészt. Rögtön utasítást adott, hogy kísérik az orvos

elő az ügyészt. Később visszakapott két orvosi láttelepet, az egyik a sérülésekről szólt, a másik pedig az ittaságról.

A láttelepet az ügyésznél másodfoku ittaságot, beszámíthatatlanságot állapított meg azzal, hogy nyolc óráig nem hallgatható ki.

Változások az amerikai kormányban

A republikánusoknak csak három szavazattöbbségük van a szenátusban

Newyorkból jelentik: Az Unió kormányában, a lapok jelentése szerint nagyobb változások lesznek. Coolidge csak három minisztert akar megtartani: Hughes, Howert és Melborn, míg a belügyi, földművelésügyi, hadügyi és tengerészeti tárcát másokra szeretné bízni. A republikánus pártban Coolidge tervével egyáltalán nem rokonszenveznek, mert az a véleményük, hogy a régi miniszterekre szüksége van az országnak.

Hughes, hir szerint le akar mondani, mert miniszterségére ugyszólván egész vagyona ráment. A szenátusban a republikánusoknak csak három szavazattöbbségük van a demokratákkal és La Follette-párti szenátorokkal szemben.

Seipel konferenciára hívja Középeurópa kormányelnökeit

A dunai államok gazdasági együttműködését akarja megvitatni

Bécsből jelentik: Seipel kancellár nagyszabású terv előkészítésével foglalkozik: Középeurópai kormányelnökeit és külügyminisztereit tavasszal Bécsbe akarja összehívni, hogy a középeurópai államok gazdasági együttműködésének feltételeit megvitassák.

Az osztrák kancellár Ausztria szanalását csak epizódznak tekinti Középeurópa rekonstrukciójának folyamatában és ezt a véleményét a Népszövetség előtt már több ízben kifejtette. Felfogása szerint a dunai államok nagy hatással vannak egymásra a gazdasági életben és egyik-

nek krízise érinti a többi dunai államot is. Seipel meg akarja győzni a középeurópai államok kormányait, hogy a Duna mentén csak akkor következhetnek be normális állapotok, ha a kormányok megállapodnak egy egységes gazdaságpolitika irányelveiben és egymást nem vetélytársakként, hanem együttműködésre hivatott tényezőkként fogják kezelni.

Az osztrák követségek legközelebb megkezdik a puhatolózást a középeurópai államok kormányainál, hogy a bécsi konferencia tervét mi-kép fogadják.

A „HALLGATÓ” ELNÖK

Látogatás Coolidge-nál

Egy amerikai újságíró Coolidge megválasztása alkalmából a következő portrét festi az Egyesült-Államok elnökéről.

Coolidge távolról sem hasonlít ahhoz az elnöküpushoz, amelyet Roosevelt Tivadar szabott meg. Roosevelt bármikor és bárkivel hajlandó volt szóba állni s nem egyszer mondotta, hogy az ő ajtaja mindig nyitva áll.

— Ha egy amerikai polgár — jelentette ki egy ízben — akkor keres fel, amikor a legedesebb álmodat alszom, én kiugrom az ágyamból, megrázom a kezét, megkérdem tőle: no mi baj van?

Az amerikaiak meg sem ütköztek túlságosan ezen a felfogáson, mert hiszen az új világban megszentelt tradíció, hogy az elnökhöz — nem ugyan akkor, amikor legedesebb álmat alussza — mindenki bemehet, megrázhathja kezét s hangos jókedvvel az arcába harsoghatja:

— How do yo do?
Coolidge nem respektálta ezt a tradíciót.

— Nekem annyi a dolgom. — okolta meg a tradícióval való szakítást — hogy képtelen vagyok ezeket a kézszerítősokat elfogadni. Nem is szólva arról, hogy kissé gvengei a karom s még olyant ránthatnak rajta, hogy kirándul a helyéből....

Ennek tulajdonítható, hogy a Fehér Ház ama látogatói, akik pusztán az elnök kezét akarják megrázni, egy folyosóra kerülnek, ahonnan beláthatnak az elnök dolgozószobájába. Ezzel aztán meg is kell elégedniük.

— De ha valakinek valami mondani-
valója van, — szolt Coolidge — akkor

csak jöjjön az illető hozzám, szívesen látom.

Ez az invitálás mindenki számára szolt, még az idegeneknek is. Ha külföldi az elnök elé akar jutni, semmiféle proteklóra nincs szüksége. Nyugodtan mehet végig a Pennsylvania Avenue-n, rendőrök vagy detektívek nem fogják feltartóztatni, sőt még akkor sem állják útját, amikor a Fehér Ház kapuján fordul be. A portás barátságosan mosolyog rá és még azt sem kérdi tőle, mit teszszik keresni.

— Nagyon természetes ez, — magyarázta a portás — mert hiszen ha valaki idejön, az bizonyos, hogy... nem a német császár keresi.

Az elnök előszobája tágas terem, a melyben Mr. Stemp, a titkár ül.

— Az elnök ural szeretnék beszélni.

Az ember azt hinná, hogy erre kutató szemek szegeződnek rája és száz kérdés firtatja, miért akar az elnökkel beszélni, mit akar az elnöktől, minek jött tulajdonképpen ide s így meg amugy.... Mr. Stemp a látogatóra emeli a pillantását és nyugodtan így szolt:

— Rögtön elintézzük az ügyet.

Néhány perc múlva pedig már figyelmezteti az idegent, lépjen be az elnök szobájába.

— De hiszen uccal ruhában vagyok, — szabódik az európai ceremóniákhoz szokott idegen — én csak azért jöttem, hogy megtudjam, mikor volna kegyes az elnök ur fogadni?

Mr. Stemp elnézően mosolyog, int a kezével, hogy a ruha nem számít, csak tessék egész bátran bemenni az elnökhöz.

Coolidge nyájasan és mosolyogva fogadja az idegent s megkezdődik a tár-

salgás. Mindenről szabad beszélni, csak politikáról nem. Coolidge minden héten egyszer fogadja az újságírókat, ezek körülállják az íróasztalát és a legkülönbözőbb politikai kérdéseket intézik hozzá. Iyenkor »kibeszéli magát» az elnök s ennek fejében fentartja azt a jogot, hogy mások politikáról nem beszéljen.

A látogatók ezt nagyon jól tudják s ezért senki sem követi el azt a tapintatlanságot, hogy politikai kérdésekkel zaklassák.

Coolidge elnököt a hallgató jelzővel ruházták fel, de éppenséggel nem illik rá ez a jelző, ha társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekről diskurál. Iyenkor bőbeszédű és gyakran ránevet a hallgatójára:

— No, nincs igazam?

A hallgató elnök a választási kampány alatt megközelítően sem beszélt annyit, mint más elnökjelöltek szoktak.

— Ha az én tetteim nem tudnak magukért beszélni, — ez volt a jelszava — akkor a számnak semmi mondanivalója nincs.

Az utolsó héten pedig éppenséggel semmit sem mondott.

— Előzet beszélttem, — így szolt barátaihoz — azt a pár napot, amit még a hivatalomban tölthetek, munkára akarom fordítani.

Valaki megkérdezte tőle, mi az érzése, meg fogják-e választani, vagy sem?

— Ezt ne tőlem kérdezze, — replikázott — hanem az amerikai választóktól. Ők sokkal jobban tudják, mint én.

A subotica színházépítés

A zsüri megkezdte a pályázatok elbírálását

Ismeretes, hogy Szubotica városa pályázatot irt ki az új színház tervezetének elkészítésére és az egész országból összesen hat pályaterv érkezett be. A tervezetek elbírálására a kiszélesített tanács öttagu zsürit hívott meg.

Pénteken érkeztek Szubotica városi zsüri tagjai: Bajalovic Petar beogradi műegyetemi tanár, Smiljanov beogradi mérnök, Matics Szvetozar mérnök, volt vasutigazgató-helyettes és Tomics Dusan novisadi mérnök, akik Petrovics Koszta városi főmérnök vezetésével azonnal hozzáláttak a benyújtott tervek tanulmányozásához. Pénteken délután a zsüri megtekintette a csonka színházépületet is.

A zsüri munkája néhány napig fog tartani és valószínűleg vasárnapra hozza meg a döntést, hogy melyik pályázó tervét fogadja el. A terveket ezután a főmérnöki hivatal ki fogja állítani a városháza épületében.

Fosztogatják

a Novakanizsára címzett leveleket
Nem intézkedik a postaigazgatóság

Szentáról jelentik: Novakanizsa lakossága körében általános panasz merült fel az ellen, hogy a községbe címzett leveleket ismeretlen tettesek feltörrik s a bennük talált értékeket, pénzt, bélyeget kilopják. A levélfosztogatók főként az Amerikából érkező levelekre és a bíróságokhoz intézett beadványokra vadásznak és számtalanszor megtörtént, hogy a bíróságokhoz levélben érkezett bélyeggel ellátott beadványok bélyeg nélküli érkeznek meg rendeltetésükre.

Legutóbb dr. Nikolics sombori ügyvéd beadványt küldött postán a novakanizsai járásbíróshoz. A levelet utközben felnyitották és a benne levő kétszáznegyven dinár értékű okmánybélyeget kilopták. A bélyegek egy része az aktára volt ráragasztva, amin a levélfosztogatók úgy segítettek, hogy egyszerűen levágták az aktáról. Dr. Bodnár Mihály novakanizsai ügyvéd címére küldött pénzeslevélből tizezer dinárt loptak ki.

A novisadi postaigazgatóság már hónapok óta tömegesen érkeznek a feljelentések, azonban mindeddig nem indítottak vizsgálatot a rejtélyes levélfosztogatók ellen.

A kis inas rejtélyes halála

Kihallgatások a vizsgálóbírónál

Tászics Alexander vizsgálóbíró pénteken folytatta a kihallgatásokat Torma Sándor papucosinas titokzatos halála ügyében. A csütörtöki vizsgálat folyamán ismét kihallgatták Grünfelder Árpád papucosmestert, az inasgyerek volt gazdáját, akit kihallgatása után — mint a *Bácsmegyei Napló* már közölte — a vizsgálóbíró letartóztatott. Grünfelder a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatása alkalmával ugyanazokat vallotta, mint a rendőrségen, úgyhogy újabb vallomásából sem sikerült semmi bizonyítékot meríteni ellene, azonban Vukmanovné vallomása alapján szükségesnek mutatkozott a letartóztatása.

Pénteken délelőtt Grünfelder Árpádné és Héli Péter borbélymestert idézték be a vizsgálóbíróhoz kihallgatásra. Vallomásuk részleteit a vizsgálat érdekében titokban tartják. Amint még is sikerült megtudnunk, hogy Grünfelderné a vizsgálóbíró előtt némileg megváltoztatta a rendőrségen tett vallomását, a mennyiben újabb kihallgatása alkalmával azt állította, hogy az inasfiu haláláról ő és a férje a házbellektől értesültek.

A vizsgálatot nagyban elősegítene a boncolóorvosok véleménye, mert abból meg lehetne állapítani, hogy milyen időtájjal állott be a halál. Az esetben ugyanis, ha Torma a késő délutáni órákban már halott volt, akkor a Grünfelder elleni gyanu alaptalanná válik, mert ők csak nyolc órakor érkeztek meg Szubotícára. Az orvosok azonban még mindig nem terjesztették be véleményüket.

Cuza, egyetemi tanár

Jassyban összeesküvést szervezett Horogkeresztes ifjakkal több mint száz politikai és pénzügyi előkelőségei akart meggyilkoltatni

Bukarestből jelentik: A *Dimitreata* nagyszabású összeesküvést leplez le. Az összeesküvés feje, Cuza, a legutóbbi napokban sokat emlegetett jassy egyetemi tanár. A lap közlése szerint Cuza és hívei *feketelistát* állítottak össze azokról, akiket meg akartak gyilkolni. A listán több mint száz ember szerepel: miniszterek, ellenzéki vezérek, magas állású tisztviselők, pénzemberek, tanárok és publicisták. A gyilkosságokat az ifjúságnak kellett volna végrehajtani.

Az összeesküvésről a lap a következő részleteket jelenti:

A hatóságok rájöttek, hogy a gyilkosságokat előre megállapított napra, december elejére tervezték. Bukarestben október elején titkos összejövetei volt, amelyen megállapították a merényletek sorrendjét. A halálraítéltek száma meghaladja a százat. A laistrom élén Manciu rendőrprefektus állott. A tömeggyilkosságot meghatározott időpontban hajtották volna végre. Kijelölték azokat, akiknek feladatuk lett volna a végrehajtás, valamint azokat is, akik az ellenőrző-gárdát alkották volna. Híre jár annak, hogy oly aktákat találtak, amelyekből kitűnik, hogy a hatóságok vezetőit elsősorban támadták volna meg.

A hatóságok leleplezése egy rendkívüli incidenssel estek össze. Szombaton délután négy óra tájban két fiatalember jött a kamarába, akik közül az egyik horogkeresztes-jelvényt viselt. Az egyik rendőrnök feltűnt ez a körülmény és felelőségre vonta a két fiatalembert, akik szabályos jegyet mutattak föl. A rendőr nem elégedett meg ezzel, hanem megvizsgálta őket s mind a kétőnél revolvert talált. Azonnal átvittek őket az államrendőrségre. Itt bevallották, hogy terrorista szervezet tagjai, amelynek az a megbízása, hogy több politikust eltegyen láb

alól. A nevük Grosu Miklós és Voiculescu. Pontos adatokat adtak arról, hogy kiket kellett volna meggyilkolni. Később bevallották még azt is, hogy a mult hét végén a terrorista szervezet ama csoportja, melynek a gyilkosságokat kellett volna végrehajtania, egy utolsó értekezletet tartott a külváros egyik elhagyatott helyén. Itt elhatározták többek között, hogy Jonescu egyetemi hallgatót, aki terveket elárulta, ugyanazzal a sorssal büntetik, mint a politikusokat.

A rendőrség e fontos adatok birtokában jelentést tett a belügyminiszternek és utasításokat kért a további intézkedésekre. Ezek után elhatározták a házkutatásokat, amelyeket a hétfőről kezdve virradó éjjel hajtottak végre.

A kamara háznagy hivatala kommunikét tett közzé, amelyben közli, hogy mindazok, akik a törvényhozó testület ülésait látogatni óhajtják, hagyják otthon fegyvereiket. Ha az ellenőrző rendőröközegek a látogatóknál bárminő lőfegyvert találnak, az illetőket letartóztatják.

A vizsgálóbíró előtt

lejátszották a Szlovecka Galina elleni erőszakot

Helyszíni szemle a meggyilkolt Kamareffszki lakásán

Noviszadról jelentik: Szekulics Lázár dr., a letartóztatott Timotiev Grigorie Mihajlo orosz énekes védője a vizsgálóbíró felkérte, hogy a meggyilkolt Mihailovics-Kamareffszki lakásán helyszíni szemlét tartassanak annak megállapítása végett, hogy Szlovecka Galina tanuvallomása mennyiben felel meg a valóságnak. A leány előadása szerint Kamareffszki öt lakására csalta, kokainnal elcsábította és erőszakot követett el ellene. A támadás ellen védekezni próbált, segítségért kiáltott, de a ház fala oly vastag, hogy a szomszédok nem hallották meg a segélykiáltásokat.

A bíróság a védő kérelmének helyt adott és a helyszíni szemlét pénteken délelőtt Kamareffszkinek Kiszácsi-uca 7. szám alatt levő lakásán megtartották. A szemlén megjelent dr. Skreblin vizsgálóbíró, az államügyész és dr. Szekulics védő. Ennek során Szlovecka Galina megmutatta, miképpen támadta őt meg Kamareffszki és hogyan védekezett. A hangpróbák során megállapítást nyert, hogy a leány segélykiáltásait a lakáson kívül valóban nem lehetett hallani.

A helyszíni szemléről jegyzőkönyvet vettek fel, mely ezt a megállapítást tartalmazza.

A beográdi Központi Hitelbank

izgalmas kényszerjegyzési tárgyalása

A hitelezők csődöt követelnek a bank ellen

Beogradból jelentik: A kereskedelmi bíróságnál csütörtökön volt a beográdi Központi Hitelbank (Centralna Kreditna Banka) kényszerjegyzési tárgyalása. A tárgyalás izgalmas hangulatban folyt le. A bíró felolvasta a kereskedelmi minisztérium szakreferátumát, amely megállapítja, hogy a bank könyveit hamisan vezették és sok fizetést sehásem könyvelték el. A mérleg felolvasása után a bíró felszólította a bank igazgatóválasztmányát, hogy tegyen esküt a mérlegre, de csak Jatymovics elnök tett esküt, míg az igazgatóság többi tagjai megtagadták az eskütételt, azzal az indokolással, hogy a mérleg hamis. A jelenlevő érdekelték között erre kitért a botrány. Az ideges lármban sokan követelték a bank csőd alá helyezését. Egy őrnagy rátámadott Jatymovics bankelnökre, aki kopott kabátban és gal-

lér nélkül jelent meg a tárgyaláson:

— Nyolcvan millió van! Mit adod itt a koldust?

Jatymovics sértő módon válaszolt, mire az őrnagy kardot rántott és csak a tárgyalásvezető bíró közbelépése akadályozta meg a vérengzést.

A hitelezők a tárgyalás folyamán nem fogadták el a bank egyezségi ajánlatát, bár ez az első ajánlathoz képest jelentékenyen előnyösebb. Jatymovics elnök garanciát is vállalt volna a betétek kifizetéséért, ha a bank vagyonát az ő kezelésébe adják. A hitelezők többsége azonban a csőd elrendelését követeli.

Két hónap múlva

döntenek Kína államformájáról

Orosz hadtest Csang-Cso-Lin hadseregében

Londonból jelentik: Kinából érkező jelentések szerint Csang-Cso-Lin tábornagy hadseregének előcsapatai elérték Pekinget. A tábornokok és politikai vezérek nemzetközi konferenciája, amelyen Kína új államformáját fogják elhatározni, csak két hónap múlva lesz, addig helyén marad a mostani ideiglenes kormány, amelynek katonai diktatura jellege van.

Feng-Ju-Siang keresztény tábornok csapatai elhagyták Tien-Csint, amelyet most Csang-Cso-Lin szállott meg, akinek seregében egy orosz hadtest is van. Csang-Cso-Lin Nanking irányában akar előnyomulni, hogy megtámadja Csing Si-Huen seregét, a mely Sanghait tartja megszállva. Makacsul hírsztelik, hogy Feng-Ju-Siangot meggyilkolták, de a hírnincs megerősítve. A volt császár eltávolítása határozottan monarchia-ellenes akció. Vang külügyminiszter a külföldi sejtő képviselőinek azt mondta, hogy nem lehet szó a monarchia visszatartására irányuló összeesküvésről. Általános az a felfogás, hogy az új kínai kormány az excsászár elűzésével figyelmeztetni akarja a népet arra, hogy a monarchiának egyszersmindenkorra vége.

Noviszad kifizette utolsó jelzálogadósságát

Noviszad tiszta vagyona több mint egyharmad milliárd dinár

Noviszad városa még 1888-ban és 1893/4-ben a budapesti Magyar Földhitelintézettől 1.570.000 magyar koronás beruházási jelzálogkölcst vett fel, a melyet 41 éven keresztül kellett volna törlesztenie, de közbejött az összeomlás és így a város tárgyalásokat kezdett a Földhitelintézzel, hogy az adósságot konvertálják. Hosszas tárgyalások után létrejött a megegyezés és a város csütörtökön lefizette a fennmaradt adósságnak megfelelő és 4:1 arányban átszámított 262.000 dinárt, amelyet az igazságügyminisztérium címére küldött el, miután a külföldi adósságok rendezését az igazságügyminisztérium intézi. Innen viszont a pénz diplomáciai uton a külügyminisztérium utján jut el a bankhoz, mely annak kézhezvétele után a törlést megadja.

Ezzel a törléssel Noviszad utolsó jelzálogos adósságától szabadult meg, s most tehermentesíthetők lesznek a Darányi és más telepek, amelyeken ez az adósság be volt táblázva.

Aból az alkalomból, hogy Noviszad utolsó adósságától megszabadult, megkértük Bosnyákovics István városi főszámvevőt, hogy a most összeállítás alatt álló városi költségvetés vagyonszámlájából ismeresse Noviszad vagyoni helyzetét.

A főszámvevő közlése szerint a városnak 1698 hold szántója, 542 hold

szőlője, 51 hold heréskertje, 2012 hold legelője, 402 hold erdője, 293 hold kertgazdasága és 637 holdat kitevő terei és uccái vannak, amelyből 645 hold szántó, 542 hold szőlő, 43 hold heréskert, 1964 hold legelő és 29 hold kertje van bérbeadva. Agrárreform művelés alatt 1052 hold szántó, 13 hold heréskert áll. Ezenkívül az eladott földekből 12.600.000 dinár követelése van.

A városnak összesen 6725 hold és 626 négyszögöl földje van.

— Épületekben — csak a nagyobbakat emlitem — a város tulajdonában vannak: szállási épületek 5 hold és 1239 négyszögöl hozzátartozó telekkel, továbbá a szállási rendőrlaktanya, rétfelügyelői házak, több erdészlak, a városháza, tűzoltólaktanya, légszuszgyár, szegényház, régi gimnázium, futaki-uti és pirosi-uti anyagraktárak, vámszedőházak, a városi jódosgyógyfürdő, vágóhid, városi kertészeti épületek, utkaparóházak, városi mézszárszék, mérlegházak, gazdasági major, szivattyutelepek, városi istállók stb., stb.

— Jelentékeny vagyontételt reprezentálnak a hasznot hajtó javadalmak: a vágóhíddijak, a kövezetvámszedési jog, a halászati és vadászati, ital fogyasztási adó jog stb.

— Nem kevésbé jelentékeny érték a gazdasági felszerelés, a hivatalok butorzatai stb. és a város tulajdonában levő értékpapírok.

A város most állítja össze a költségvetéshez tartozó leltárt és így a becslési munkálatok még nem készültek el, de hozzávetőleges becslés szerint a város tiszta vagyona meghaladja a harmad milliárd dinárt.

Exhumálják

Gravala György holttestét

A négy évvel ezelőtt kivégzett bérkocsist családja el akarja szállítani a „Gravala-tér”-ről

Négy évvel ezelőtt a suboticei rögtönítélőbiróság gyilkosság miatt golyóaltali halálra ítélte Gravala György suboticei bérkocsist, akit az ítélet után két órával ki is végeztek a Bajai-uti temető alatt elterülő téren. Gravala — mint ismeretes — 1920 január 20-án este a Kákonyi-féle kocsmában összeverekedett egy ott borozgató legénytársasággal, amelynek egyik tagját, Varga-Kocsmár János lökerekedőt, verekezés közben agyonszúrta. A gyilkos holttestét a családja kikérte az ügyészségtől, hogy rendes uton eltemettesse, az ügyészség azonban a törvény értelmében megtagadta a kérelmet és Gravala holttestét koporsó nélkül földelték el abba az árokba, amelybe a kivégzés alkalmával beállították. A statáriális bíróság ezután rövid időközökben még hat halálraítéllet végeztetett ki, akiket szintén ezen a kis téren temettek el. A gyilkosok temetőjét a nép Gravala-térnek nevezte el.

A napokban Gravala György családja megjelent a suboticei rendőrfőkapitányságon és kérte, hogy a hatóságok adják ki Gravala holttestének maradványait, mert a temetőben szeretnék elhantolni. A rendőrség az ügyészséghez utasította özvegy Gravalánét, ahol azonban kijelentették, hogy a kérséssel forduljanak az igazságügyminisztériumhoz, mert csak a minisztérium adhat engedélyt az exhumálásra és a holttest elszállítására. Gravala özvegye most kérését a minisztériumhoz terjesztette fel. Ha az igazságügyminisztérium teljesíti a kérést, akkor Gravala holttestét elszállítják Bajai-uti temetőre abba a részbe, ahol az öngyilkosokat szokták eltemetni.

M Ű L A B A K
M Ű K E Z E K
EGYENESTARTÓK.
SCHÖNBRUNN SUBOTICA,
PAŠIĆEVA ULICA 5. SZÁM. — TELEFON 2—

HIREK

BOHÉMIÁBÓL

Az idős Dumas, aki híres volt a könnyelműségéről és a nagylelkűségéről (ez a kettő gyakran járt együtt), egyszerre távozik egy estélyről Páris egyik leggazdagabb emberével, aki meg híres volt a fukarságáról. A nagy író bosszankodva látja, hogy ez utóbbi az inasnak, aki a kabátját fölsegítette, mindössze félfrank borralalót adott. Mindjárt azután ugyanaz az inas neki tette meg ezt a szolgálatot, s Dumas száz frankot nyomott a kezébe.

Az ily gazdag borralalókhöz nem szokott fiatalember zavartan csörgette az őt aranyat s hebegve mondta:

— Attól tartok, uram, hogy tévedni méltóztatott....

— Nem, kedves barátom, — felelte a Monte Cristo szerzője, aki úgy bánt a pénzzel, mintha őmaga lett volna a regényének hőse. — Nem én tévedtem, hanem az az ur ott!

És rámutatott a multimilliomosra, aki épp a kijárás felé tartott.

*

Egy társaságban, ahol írók is voltak s egynéhánynak a felesége is megjelent, a különböző módszerekről volt szó, a hogyan az írók dolgoznak, s többek közt arról is, hogy egyik-másik mily könnyen vagy nehezen, mily gyorsan vagy lassan alkotja a halhatatlanságait.

Egy íróársunknak a felesége ekként dicsekedett:

— Az én uram bámulatos készséggel dolgozik. Hogyha például együtt készülnök valahová menni, ő, mialatt én felöltözöm, megír egy tárcát.

Mire egy másik írónak a felesége azzal a maliciával, amely a legáltalánosabb női erény, s azzal a naiv arckifejezéssel, amely a szeretetreméltó hölgynek egy másik kitűnő tulajdonsága, így kiáltott föl:

— Hogyan, kedvesem? Te olyan lassan öltözködöl?

*

Egy bécsi színház, amely színrehozta az *Ember Tragédiáját*, ugyanabban az időben Bródy Sándorral is tárgyalt, s Bródy éppen oda indult, hogy a *Tanítónő* színrehozataláról cseréljen eszmét az igazgatóval. Ennek az inasa nem ismer- te Bródyt, s megkérdezte tőle, hogy kit jelentsen be?

— Mondja csak, hogy az a magyar drámairó van itt, akinek a darabját elfogadta.

Ez így is jelenti be az illusztris írót, s az igazgató feleli:

— Bocssássa be, bizonyosan Madách ur lesz.

*

Egy íróársunkat (akit nem nevezhetek meg, mert még életben van) párba- vétsége miatt hosszabb szabadságbüntetésre ítélték, — hónapokig kellett ülnie Vácon. Mielőtt bevonult az államfogházba, fölkereste Vadnay Károlyt, a Fővárosi Lapok kitűnő szerkesztőjét, aki iránt föltétlen bizalommal viseltetett.

— Bucsuzni jöttem, szerkesztő ur, — így szólt, — és tanácsot kérem.

— Parancsoljon velem, — felelte az udvarias szerkesztő.

— Nem szeretném teljesen elvesztegetni ezt a négy hónapot, — mondta az elítélt. — Arra gondoltam, hogy ez idő alatt megtanulok egy nyelvet.

— Bravo! — kiáltott föl Vadnay. — Ez nagyon jó eszme! Mentül több nyelvet tud az ember, annál jobb. S ez különösen az írókra nézve rendkívül fontos.

— És mit gondol, szerkesztő ur, melyik nyelvet tanuljam meg?

Egy percig gondolkozott Vadnay, s aztán így szólt:

— Leghelyesebb lesz, ha magyarul tanul meg.

Baedecker.

— **Ivkovics Ivandékics főispán lemondott.** A kormányváltás folytán *Ivkovics Ivandékics Imre dr.*, Subotica város főispán-polgármestere pénteken

délután a belügyminiszterrel táviratilag közölte állásáról való lemondását. A főispán-polgármester utódjának kinevezéséig továbbra is ellátja hivatalát.

— **A német birodalmi elnök fiának sirja Délserbiában.** Beográdból jelentik: *Olshausen* beográdi német követ a délserbiai Prilepbe utazott, a háboruban elesett német katonák sirjainak meglátogatására. A prilepi katonai temetőben nyugszik *Ebert* birodalmi elnök fiának holtteste is. A követ gondoskodni fog a német katonasírok rendbekerítéséről és feldiszipítéséről.

— **A szuboticeai Jogász-Egyesület gyűlése.** A szuboticeai Jogász-Egyesület pénteken *Pavlovics István* törvényszéki elnök elnöklelte alatt gyűlést tartott. A gyűlésen beszámoltak a zagrebi országos jogász-gyűlésről. Ezután a bíróságoknál felhalmozódott restanciákról folytattak eszmecserét és végül az egyesület jövő évi munkaprogramját tárgyalták.

— **A Sztambulijeszki-kormány tagjait vád alá helyezik.** Szófiából jelentik: A szobranjeban a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be, amely szerint a volt Sztambulijeszki-kormány tagjait vád alá helyezik. A vád ellenük az, hogy olyan intézkedéseket tettek, amelyekkel az államot megkárosították és saját előnyüket szolgálták. A javaslatot az igazságügyi bizottsághoz utasították.

— **Anglia túl akar tenni a nagy Zeppelinén.** Londoni jelentés szerint az angol Vickers-cég szerződést kötött egy ötmillió köbláb űrtartalmú léghajó építésére. A léghajó kétszer olyan nagy lenne, mint a Z. R. III., amely nemrégiben átrepült az Atlanti Óceánon. Az egyes részeket különböző gyárakban állítanák elő, az egész léghajót pedig a rowdeni (Yorkshire) csarnokban illesztenék össze. A német elme alkotását így az angol vállalkozóképesség tenné tökéletesebbé.

— **Egy Trubeckoj herceget lopásért három évi börtönre ítélték Berlinben.** Berlinből jelentik: Egyik berlini bíróság elött csütörtökön vádlottként állott a 24 éves Trubeckoj Sándor herceg. A fiatal herceg a legrégibb orosz nemesi családnak sarja. A vád az volt ellene, hogy több lopást és csalást követett el. Trubeckoj Sándor herceg fogadott fia volt Trubeckoj orosz tenger-nagynak. Az orosz forradalom után elmenekült hazájából s azóta Berlinben él. Volt pincér egy orosz vendéglőben, azután orosz grófnak a szolgálatába került, aki cigarettavállalata számára utazóként alkalmazta, később egy játégyárban dolgozik, majd elvett egy tizenhat éves csokoládéárus leányt, akivel divatszalonként akar nyitni Frankfurtban. Innentől kezdve sokat utazik Frankfurtba, mindig luxusvonaton vagy hálókocsiban. Az ilyen utazásokon különösképpen mindig eltűntek a herceg utitársainak értéktárgyai és pénze. A csütörtöki tárgyaláson ezek a volt utitársak szerepeltek részben panaszként, részben tanukként. A legtöbbje felismerte benne utitársát. Trubeckoj herceg azonban tagadta a lopásokat. Különösen terhelő volt az egyik tanu vallomása, akivel együtt utazott egy szakaszban, elkábította és kifosztotta. A tanukihallgatások után az ügyész öt évi fegyházbüntetést kért, a bíróság azonban enyhítő körülményeket tudott be és Trubeckoj herceget három évi börtönre ítélté.

— **A Harcosok Egyesületének elnöke kilépett a fasiszta pártból.** Rómából jelentik: A fasiszták és a Libera Italia Harcosok Egyesületének tagjai közt lefolyt incidensek következtében Ponzo di San Sebastian, a Harcosok Egyesületének elnöke elhatározta, hogy a fasiszta egyesület tagsági jegyét visszavonja. A fasiszták táborából való kilépését már be is jelentette Mussolini miniszterelnöknek. Ezzel a válság a két egyesület között még jobban kieleződött.

— **Kinevezések.** Az egészségügyi miniszter Novisad város tiszti orvosává dr. *Jovanovics György* noviszadi orvost nevezte ki. Az állásra hárman, dr. *Jovanovics György*, dr. *Cseremov György* és dr. *Fenyő György* pályáztak. — A belügyminiszter Malenczi Rodoljub noviszadi rendőrfogalmazógyakornokot rendőrfogalmazóvá nevezte ki.

— **Két lakodalom.** Mokrinozól jelentik: *Kolarik Mita* mokriini gazdánál három évvel ezelőtt lakodalom volt. A lakodalomra *Dilber Ljuba* is meg volt híva. A legény kalácsot akart vinni a lakodalmas házba és e miatt összeveszett apjával, *Dilber Rákvál*, aki a civódás hevében *agyonszurta a fiát*. *Dilber Ráda* nemrég szabadult ki a börtönből. A napokban újabb lakodalom volt *Kolarikéknál*. Az öreg *Dilber* lelkében kiujult az első lakodalom véres emléke, amelyet annyira a szívére vett, hogy a lakodalom éjszakáján *felakasztotta magát*. Mire észrevették tettét, *Dilber* már halott volt.

— **Külön osztályokban fogják tanítani a betegeskedő gyerekeket.** Becskerekéről jelentik: A becskereki tudogondozó egyesület az egészségügyi minisztérium utján azt a kérést terjesztette a közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy a tudóbeteg, vagy betegeskedő iskolásgyerekeket külön választhassák az egészségesektől és külön osztályokban taníthassák. A közegészségügyi minisztérium a tudogondozó egyesület kérését teljesítette.

— **Felmentett testvérgyilkos.** Noviszadról jelentik: A pancseví ügyészség azzal vádolta Mayer Ferenc bresztováci gazdálkodót, hogy 1922 szeptember 26-ikán Bresztováccon revolverrel agyonlőtte *Antal* nevű öccsét. A Pancsevón megtartott tárgyaláson Mayer azzal védekezett, hogy öccse egy eke elvittele miatt revolverrel megtámadta, ő a fegyvert ki akarta csavarni kezéből, miközben testvére megnyomta a ravaszt és halálra sebezte magát. Az esetnek nem volt szemtanuja. A törvényszék beigazolta vette Mayer Ferenc védekezését és a gyilkosság vádja alól fölmentette. Az ügyet pénteken tárgyalta a noviszadi Tábla, amely a felmentő ítéletet helybenhagyta.

— **Elgázolta a vonat.** Oszijekről jelentik: *Zavral Katalin* munkásasszony a sínek között a fásvagonokból lehullott fahulladékok szedegette össze, miközben egy arra haladó vonat mozdonya elkapta a szerencsétlen asszonyt s alsótestét szétroncsolta. A kórházba szállították, ahol a halállal vívódik.

— **Elítélték a versaillesi kastély osztrák filmszínészeit.** Versaillesből jelentik: A versaillesi kastélyban felvett film ügyében indított perben tegnap hirdették ki az ítéletet. *Mariális Diana*, *Bouchenat* és *Savalle* filmművésznőket egyenként 50 frank pénzbüntetésre, *Kreisler* osztrák filmrendező föltételelesen egy hónapi fogházra és 200 frank pénzbüntetésre ítélték.

— **Katonai inspekción a noviszadi rendőrségen.** Noviszadról jelentik: A noviszadi katonaság és polgárság éjszakai összeütközései miatt a noviszadi katonai állomásparancsnokság elrendelte, hogy péntektől kezdve minden este 8 órától reggeli 8 óráig egy-egy ügyeletes katonatiszt szolgálatot teljesítsen a noviszadi rendőrségen.

— **Herriot megakadályozza a francia járadékok további árhanyatlását.** Párisból jelentik: A *Petit Parisien* jelentik: *Herriot* miniszterelnök a francia Nemzeti Bank kormányzójával megbeszélte a szükséges rendszabályokat, amelyeket haladéktalanul foganatosítani kell, hogy a francia járadékok további árhanyatlásának gátat szabjanak.

— **Gyenes László meghalt.** Budapestről jelentik: *Gyenes László*, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Színművészeti Akadémia tanára, pénteken Budapesten meghalt. *Gyenes* egész fiatalon került a Nemzeti Színházhoz. Első nagy sikerét 1883-ban aratta, amikor színrehozták *Madách Az ember tragédiáját*, amelyben *Lucifert* alakította. Általában legszívesebben a nagystíliú intrikusokat játszotta: *Mefisztót*, *Shylockot*, *Jagot*, *III. Rikardot* és *Biberachot*. Halálát tudógyulladás okozta. Vasárnap temetik a Nemzeti Színház előcsarnokából.

— **A németországi árvíz.** Kölnből jelentik: A vízállás egy méterrel süllyedt. Köln több uccája kikerült a víz alól. Bonn környékén a szántóföldekben nagy pusztítást vitt végbe az áradás. A Rajna középső folyásánál ötszáz család hajléktalanná vált. Coblenz közelében a Mosel áradása tovább tart.

— **Keresik a gombhoz a kabátot.** Bácsopolárol jelentik: *Titkos József* topolai gazdaember családjával együtt lakodalomba ment. A lagzirol azonban korán hazamentek s aludni tértek. Az éj folyamán *Titkos* arra ébredt, hogy valaki ki akarja nyitni a szomszéd bezárt ajtaját. Mínt hogy gyanította, hogy az éjszakai látogató nem valami becsületes szándéku, segítségért kiáltott. A látogató erre gyorsan kiszaladt a szobából s tovább állt. Menekülés közben azonban a kerítés melletti ágakban fenakadt a kalapja s egy gomb lecsett a kabátjáról. Topolán most keresik a gombhoz való kabátot s keresik a szürke, kopott kalaphoz tartozó tolvajt.

— **Jaurès hamvai a Pantheonban.** Francois Albert francia közoktatásügyi miniszter, mint Párisból jelentik, a legutóbbi minisztertanácson részletesen ismertette Jaurès hamvainak a Pantheonba való átszállítása körül tett intézkedéseket. A program értelmében november 23-án szállítják át Jaurès hamvait a nemzet halottai közé, miután előzőleg maga a közoktatásügyi miniszter fogja mostani pihenő helyéről, Albiból Párisba kísérfeni a koporsót. Jaurès hamvait a kamara épületébe fogják vinni, a ravatalt pedig a Palais Bourbon előcsarnokában fogják fölállítani. Innen indul majd a temetési menet is. A temetésen *Herriot* miniszterelnök fog beszélni.

— **Vasuti szerencsétlenség Franciaországban.** Párisból jelentik: Páris és Le Havre között Rouen közelében egy gyorsvonat sintörés következtében kisklott. A vonat négy kocsija kiugrott a sínek közül. Egy másik vonat beleszaladt a pályán fekvő kocsikba. Az összeütközésnek két halottja és hat súlyos sebesültje van.

— **Rendben találták Szentá város pénztárkezelését.** Szentárol jelentik: Nagy József vármegyei főszámvevő és *Nikolics Vászó* belügyminiszteri főszámvevő befejezték a sentai pénztár vizsgálatát és a pénztárt teljesen rendben találták.

— **Megszigorítják Noviszadon a szenz kiszolgáltatását.** Noviszadról jelentik: A rendőrség az utóbbi időkben előfordult éjszakai botrányok miatt felszólította a vendéglősöket, kávésokat és szeszkereskedőket, hogy ittas embereknek szesz ne szolgáltatassanak ki, mert ellenkező esetben fokozott mértékben, esetleg az italmérfesi jog megvonásával fogják őket megbüntetni.

— **Enyhítik Csehországban a sajtócenzurát.** Prágából jelentik: A költségvetés bizottsága tegnapi ülésén az igazságügyminiszter válaszlalt a sajtócenzura tulkapásai miatt felmerült panaszokra és kifejtette, hogy a lehető legszűkebb korlátok közé fogja szorítani a lapok elkobzását. Jelezte azt is, hogy a kormány tagjaihoz átiratot intézett az elkobzások tekintetében követendő eljárásra nézve addig is, mig az új sajtóreform életbe lép.

— **A bácskai apostoli adminisztratura papi konferenciája.** November 11. és 12-én tartják meg a bácskai apostoli adminisztratura papi konferenciáját. A tárgysorozatban a papnevelés ügye, a római zarándoklat előkészületei és az egyházmegye függő kérdései kerülnek tárgyalásra.

— **Németek is szerezhettek árverésen afrikai gyarmat-területet.** Londonból jelentik: November 24-én és 25-én Kamerun egykori német gyarmatán szabad kézből el fognak árverezni 50.000 hektár területet a legdusabban termő vidékeken, amelyek most angol fennhatóság alatt állanak. A németeket sem zárják ki az árverésből, vagyis legjobb ajánlat esetén ők is vásárolhatnak. A Daily Mail tiltakozik az ellen, hogy az új konzervatív kormány átvegye Ramsay Macdonaldnak ezt az örökségét és a németek prédájára jutasson olyan földterületeket, amelyekért annyi angol vér ömlött.

— **Kommunista monstre-pör Reválban.** Reválból jelentik: November 10. kezdődik Reválban annak a nagy kommunista-pörnek a tárgyalása, amelyben 149 kommunista az Esztországban fennálló társadalmi rend elleni csehszeküvással vádolnak. A kommunista párt a tárgyalás alkalmával nagy tüntetést készít elő. A hatóságok erélyes intézkedéseket tettek a rend fenntartására.

— **Eltűnt egy magyar festő Csehszlovákiában.** Budapestről jelentik: *Kopeczky József* festőművész felesége bejelentette, hogy külföldön tartózkodó férje rejtélyes módon eltűnt. *Kopeczky* régebbi idő óta külföldön tartózkodik. Minden héten rendszeresen küldött levelet és pénzt. Október 7-ike óta a pénz- és levélküldemények elmaradtak. Az asszonynak az a gyanúja, hogy férjét egy régebbi ügyből kifolyóan egyik nőismerőse bosszúból feljelentette a csehnekélt tartóztatták, avagy másként tüntette el a nő férjét, aki ellen már korábban is bosszút forrált. A rendőrség diplomáciai úton megkeresi a csehszlovák hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket *Kopeczky József* hollétének felkutatása érdekében.

— **Test-vér.** (*Sinkó Ervin* irodalmi folyóirata.) *Sinkó Ervin*, akit a Bácsmegeyi Napló hasábjairól is ismer már az olvasó, karácsonyra széleskörű programmal irodalmi folyóiratot indít Bécsben *Test-vér* címmel. A lap, amely havonta fog megjelenni, a különböző országok rokonérzésű intellektueljeit akarja egységes, leiki táborkba terelni, a költséget erejével. A *Test-vér* megrendelhető *Franz Spitzernél* Wienben XIX. Grinzingert Allee 7/43.

— **Egy birtoktranzakció kulisszatitka.** Az Osziyeken megjelenő *Demokrata* című Davidovics-párti lap súlyos támadást intéz dr. Grgin Dusan radikális képviselő ellen, akit azzal vádol meg, hogy a gróf *Jankovics-féle* sukopoljai 12000 holdas birtokot a maga számára *aharja* megszerezni s a tervbevetett birtokvételnél egy őrnagy és az uradalom igazgatója szerepelnének vevőként. Grgin a birtokért holdanként 1000 dinárt akar adni. Ez a felajánlott vételár tényleg nagyon csekély, azonban minthogy a birtok agrárreform alá esik, kérdés, hogy ki csinálná a jobb üzletet: az-e, aki eladja, vagy az-e, aki megveszi.

— **A kikindai pénzeslevelek rejtélye.** A Kikindán megdézsmált amerikai pénzeslevelek ügyében a vizsgálat megállapította, hogy a levelekből, nem a kikindai postán esenték ki a dollárokat és a pénzküldeményeket. A gyanú most Gyurgyev Veszelin postakísérő altiszt ellen irányul, aki a postát Dragutinovóig kísérte. Gyurgyev táskájában két tüttaláltak s azt hiszik, hogy ezek segítségével a lepecsételt leveleket felbontotta. Eddig tíz feltört borítékot foglaltak le bűnjelként. Gyurgyev tagadja, hogy ő valaha is kivett volna a levélborítékból valamit. Minthogy a postakísérő jómódu ember s szökésétől nem kell tartani, nem tartóztatták le, de a vizsgálat folyik ellene.

— **Franciaországban a szovjet elismerése miatt megszigorítják az idegenek ellenőrzését.** Párisból jelentik: Az orosz kormány de jure való elismerése újra felvetette az idegenek ellenőrzésének kérdését. A szovjetkormány elismerése feltétlenül magával hozta, hogy Franciaországba újabb orosz tömegek lépjenek be, akik között sok kereskedő, de különösen a jobboldali lapok szerint sok politikai tügnök is lesz. Miután maga a francia rendőrhatalom jelentette ki, hogy a mostani eszközökkel az idegenek ellenőrzése nem hatásos, a sajtó nagy része kezdi követelni az ellenőrzés szigorítását. A kormány rendeletet adott ki, amely újból szabályozza az idegeneknek Franciaországba való ki- és belépését.

— **A soproni diákok abbahagyták a sztrájkot.** Sopronból jelentik: A sztrájkoló főiskolai hallgatók sztrájkjában esütőtűk este jelentős fordulat állott be. Az ifjuság ama része ugyanis, amelynek már csak vizsgái vannak hátra, egyhangulag kimondotta, hogy a sztrájkolókkal közösséget nem vállalnak, nem akarnak mást, mint békességgel tanulni és vizsgázni. Ennek dokumentálására alá is írták a kormány által követelt nyilatkozatot. Az idősebb ifjuságnak ez az állásfoglalása teremtette meg azután azt a hangulatot, amely szerint a többi ifjak is előreláthatólag alá fogják írni a kormány által követelt nyilatkozatot. Sajnálattal fogják kifejezni, hogy a Budapestről kapott buzdítás következtében sztrájkoltak és kijelentik, hogy tanulmányaikat folytatni akarják.

— **Nagyatádi öröksége.** Budapestről jelentik: Az egységspárt kisgazdatagjai vasárnap állapodnak meg, hogy kit jelöljenek a nagyatádi kerületben *Nagyatádi-Szabó István* megüresedett mandátumára. A kerület vezető kisgazdáival fognak tárgyalni és valószínűleg helyi kisgazdajelöltben fognak megállapodni. Hír szerint Nagyatádon fognak tanácskozni a csoport egyéb aktuális kérdéseiről is, többek között a földmivélsügyi miniszterségről. Valószínűleg hozzájárulnak *Mayer János* kinevezéséhez. Vasárnap állapodnak meg a közel jövőben követendő magatartásukra nézve is.

— **Hangverseny Kikindán.** A kikindai izr. nőegylet szombaton este nagyszabású hangversenyt rendez. A hangverseny keretében fellép *Sztojadinovic Péter* hegedűművész, a *Padlásszoba* című operett zeneszerzője is.

— **Elfogott áldetektív.** Noviszádról jelentik: A noviszádi rendőrség pénteken letartóztatta *Schmuid István* notórius zsebmetész, aki a Kiszácsi-utcai kocsmákban detektívnek adta ki magát és az elfogyasztott ételek és italok kifizetését megtagadta. *Schmuid* elfogattása után a rendőrök kezeiből megszökött és csak hosszas üldözés után tudták újra elfogni, amikor megvasalva vittek fel a rendőrségre.

— **Kérelom.** A szubotikai Izraelita Népkehya kéri a jószívű embereket, hogy téli bevásárlásaik alkalmával a népkehya szegényeinek is juttassanak természetbeni adományokat. A legkisebb adományt is köszönettel fogadja a vezetőség.

— **Táncmulatság a szubotikai Népkehya körében.** A szubotikai Népkehya szombaton este táncmulatságot rendez a körhelyiségeiben. A táncmulatságra nem bocsájtanak ki meghívókat.

— **A főhercegnő hamis utlevele.** Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban az a hír terjedt el, hogy *Mária Terézia* főhercegnő, az elhunyt *Károly király* nagyanyja *hamis utlevéllel* visszatért Ausztriába és dlnéven Bécsben tartózkodott. Az egykori udvarhoz közelálló körök szerint a főhercegnő Csehszlovákiába való átutaztában néhány napig tényleg Bécsben tartózkodott, de ehhez engedélye volt és szabályszerű igazolványokkal rendelkezett.

— **Szabóné Nogáll Janka meghalt.** Budapestről jelentik: *Damjanich-uccai* lakásán hatvanhárom éves korában meghalt a magyar nőirodalom egyik igen széles körökben ismert képviselője, *Nogáll Janka*. A kitűnő író a tavaly elhunyt kiváló költőnek, *Szabó Endrének* volt a felesége. Ifjusági iratai — 6 írta az első magyar isányregényt, a „*Pipiské*”-t — nagy sikert arattak. Munkássága derekán tárcaírója volt a *Pesti Napló*-nak. Ujabbban főként a *Révai Lexikon*-nak dolgozott: férje halála óta állandóan gyöngékedett. Egy héttel ezelőtt szélütés érte és pénteken meghalt.

— **Az „Elvált asszony” bemutatója** iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. *Reiter Ilonka* (Gonda), *Raczkó Ilonka* és *Andor Imre* (Karel) felléptével a főszerepek a legjobb kezekben vannak elhelyezve. A többi szerepet is mind kipróbált műkedvelők kreálják. A zenéi betanítást *Fehér Ödön* nagy hozzáértéssel végzi. Az operett színházi beállítását és rendezését *Kain Lajos* látja el.

— **Elfogott betörő.** Osziyekről jelentik: *Tkalac György* cipész üzletébe még a múlt hó végén betörtök és mintegy 3000 dinár értékű árut raboltak el. *Tkalac* az osziyei hetivásáron egy fiatal ember cipőt akart eladni. *Tkalac* felismerte, hogy az eladásra kínált cipőt az ő üzletéből lopták. A rendőrség a fiatal embert — ki *Vedecsnik Ferencnek* mondta magát — letartóztatta. Megállapították, hogy a peches tolvaj hamis nevet mondott be, valódi neve *Otorepec Ede*, aki veszedelmes betörő és a zagrebi rendőrség már régebben körtözi. *Otorepec* beismerte, hogy *Tkalac* cipésznél ő tört be. A rendőrség azt gyanítja, hogy a legutóbb elkövetett több osziyei betörésnek is ő a tettese. A vizsgálat lefolytatása után átadják a zagrebi rendőrségnek.

— **A szubotikai Francia Klub első teadélutánja.** A szubotikai Francia Klub november hó 8-án, szombaton tartja első teadélutánját a Nemzeti szállóban levő *Trocadero* helyiségben. A teadélután hat órakor kezdődik.

— **Betörés.** Vrsacról jelentik: Ismeretlen tettesek betörtök *Hetz Mihály* vrsaci gazdálkodó lakására, amelyet a házbeli távolléte alatt teljesen kifosztottak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A „Tul a nagy Krivánon” felújítása a Katolikus Legényegyletben.** A Katolikus Legényegylet kitűnő műkedvelő gárdája november 9-én vasárnap este nyolc órai kezdettel újból előadja a „*Tul a nagy Krivánon*” című nagyszerű operettet. A felújításon a bemutató előadás nagy sikert aratott szereplői játsák az operett főszerepeit.

Borbély- és fodrászmunkások és munkások 10-én, hétfőn délután 4 órakor a *Munkás-Otthonban* tagértekezletet tartanak. Felvételek 2-4 órakor eszközöltetnek. A vezetőség.

— **Összeült Párisban a magyar szanálást ellenőrző bizottság.** Párisból jelentik: Pénteken tartotta meg első ülését Párisban a Magyarország ellenőrzésére kirendelt bizottság, amelyet a Népszövetség magyar szanálási tervével kapcsolatban a jóvátételi bizottság küldött ki. Ennek az ellenőrzőbizottságnak az a feladata, hogy őrkdjék afőlött, hogy a magyar népszövetségi kölcsönnek elsőbbsége van a jóvátételi kötelezettségekkel szemben, ne prejudikáljon a további jóvátételi tartozásoknak. Az ellenőrző bizottság tagjai: *Cavazzoni* (Olaszország) elnök, *Jurics* (Jugoszlávia) alelnök, *Cook* (Anglia), *Bouniols* (Franciaország), *dr. Pospischi* (Csehszlovákia) és *Neculcea* (Románia). Az első ülésen az eddigi munkálatok állásáról tettek jelentést. A legközelebbi ülés január elején lesz.

— **Bécsben megdrágul a kenyér.** Bécsből jelentik: Az Anker kenyérgyár tegnap közölte, hogy hétfőtől kezdve 200 koronával 8700 koronára kénytelen drágítani a kenyér árát. Ez az ár is csak ideiglenes, mert az üzemköltségek és az adók következtében 9000 koronáig fog emelkedni a kenyér ára.

— **Eljegyzés.** *Krausz Etuska* (Kulpin) és *Herzl Miksa* (Ada) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Az „*Antónia*” próbái már serényen folynak. A Műpartolók Köre mindent megtesz, hogy az előadás kiállítása is elsőrangú legyen. A darabhoz teljesen új díszletek készülnek. A színpadon játszó zenét *Rózsa Pista* zenekara szolgáltatja. A november 9-iki bemutató iránt nagy az érdeklődés. Jegyek már kaphatók.

Lepedat i *Jovanovic* szubotikai főelárústóknál vásárolt sorsjegyek közül november 6-án kisorsolták:
10.000 dinárt nyert: 88159
1000 dinárt nyert: 1785, 72590
600 dinárt nyert: 2045, 22186, 28137, 90
29978, 35425, 60, 41024, 35329, 49833, 51204
67513, 80, 77934, 8947, 91067, 97063
400 dinárt nyert: 4502, 82, 6741, 45, 78
7065, 81, 9337, 50, 9402, 71, 74, 81, 88, 89, 92
98, 10833, 97, 1545, 16316, 49, 17532, 18931
42, 64, 91, 19176, 20429, 30, 22197, 24237, 90
92, 26230, 39, 27053, 28104, 51, 91, 30971, 79
83, 96, 98, 3404, 27, 52, 90, 98, 35405, 53
36398, 37916, 28, 77, 38536, 41009, 65, 42234
52, 85, 300, 3911, 22, 85, 91, 45314, 46966
47443, 69, 3024, 37, 89, 49825, 49, 51251, 86
53258, 54, 63, 55793, 57041, 58403, 30, 47
59543, 71, 60409, 32, 61645, 64764, 85, 65224
35, 83, 6489, 67528, 85, 70345, 53, 66, 86, 92
71009, 72593, 75619, 36, 76234, 77928, 67
8203, 83225, 40, 83576, 86213, 87912, 89493
91955, 68, 85, 94111, 75, 92, 95929, 51, 90
96829, 84, 92, 97, 97016, 26, 51, 85, 98636, 97.

„*Antónia*”, amelyet a Műpartolók Köre 9-én este játszik a Városi Színházban, teljesen készen áll a bemutatásra. A darab új díszletek, igen szépek, a második felvonásban a vendéglői berendezést *Róna Árpád* fogja fényesen kiállítani. A színpadon játszó zenekar, mely az ének- és táncszámokat kíséri, a darabot nagyban emeli. Jegyek már kaphatók.

Ha parfümöt vásárol, úgy csak *Selcoféle* *Gouttes des Fleurs*-t vegyen, mert ez adja a legkitűnőbb virággillatot. Jobb a francia parfümmel, mert nem émelyítő, de tartósan jószaga és diszkrét.

A Subotikai Zöldó Patronázs-Egyesület a szokásos önkénti gyűlés helyett gondozottaiuk téli felruházására november 16-án, vasárnap délután fél 5 órakor a Városi színházban *tombolával* egybekötött gyermekmulatságot rendez.

Reményi fotostalonjában az összes fényképészeti munkálatok 25% árcedeménnyel készülnek.

Dr. Mezey István orvos külföldi tanulmányutjáról visszatért, rendeléseit újból megkezdte.

Megérkeztek a frisstöltésű, világhírű póstyéni iszapkompresszek és az iszapkockák. Valóságos istenáldása a szenvedő emberiségnek otthon naponként 2-4 dinár kiadással, minden különösebb előkészület nélkül, póstyéni iszapfürdőt, begöngyölést, borogatást csinálhat magának az ember. Subotica hirneves orvosai közül *dr. Ostrogonac Béla*, *dr. Kosztolányi Árpád*, *dr. Munk Artur*, *dr. Csovcics József*, *dr. Wilhelm Imre*, *dr. Princz Dezső* orvosi attestekkel igazolták a póstyéni házi kúra eddigi kitűnő eredményeit. *Dr. Heizler József* szanatóriumába is fordítoébe is bevette és az egész Vojvodina tele van ezen házi kúra dicséretével. Kiváló eredménnyel használható reumánál, ischiásnál, neuralgiánál, neurasteniánál, női betegségeknél, exsudatumnoknál, súlyos lábaknál és kezekenél, idegbetegségeknél, érelmeszesedéssel kapcsolatos fájalmaknál, csonttörések utóhajainál, Psoriasisnál, közsvényynél, Lumbago, Trombus, Skrofulosis, lúdaltáknál, kimerüléseknél és borbajoknál. Egy kocka ára 60 dinár, egy kompressz 140 dinár, elegendő körülbelül egy havi kúrára. Kapható Suboticában minden gyógvtárban és drogériában. Somborban a főraktár *Soos Antal* patikájában van, de kapható most már a Vojvodina minden patikájában és drogériájában. — Póstyén télen át is nyitva van és naponként 40-70 ch koronáért teljes penzlo kapható. Bővebb felvilágosítást diitalanul nyult *Pelikán Lipót*, V.-Bečkerek.

KINTORNA

●●●

A napokban hazaérkezett Szentára, nyolc évi távollét után, egy hadifogoly Oroszországból, az mesélte el az alábbi történetet:

A kárpáti harcok alkalmával orosz hadifogságba került egy súlyosan sebesült magyar huszárfőhadnagy, gosztonyi és jánosfalvai Jánossy Béla. Körhízába szállították s amikor fölépült, elvitték az egyik szibériai hadifogolytáborba. A dzsentrí huszárfőhadnagy a fogolytáborban összetalálkozott egy ismerős fiatalemberrel, a falujabeli kocsmáros fiával, Hirsch Lipóttal, aki szintén két csillagot hordott a parollján, de csak pléhből. Hirsch káplár és Jánossy főhadnagy összebarátkoztak a fogságban, kicserélték egymással hazulról gyéren kapott híreiket és a Kerenszki-forradalom kitörése után egy szép napon a főhadnagy félrehívta Hirschet:

— Holnap reggel átszállítanak minket egy másik táborba, — közölte vele — használjuk fel az alkalmat és szökjünk haza!

— Gott behüt', — ijedt meg a káplár.
— Én pedig szököm, — toppantott a főhadnagy.

Meg is szökött, még pedig Hirsch Lipót káplár irataival. Legénységi állományú hadifogoly könnyebben mozoghatott a zavaros forradalmi napokban, mint egy tiszt. Kalandos bolyongás után haza is jutott Jánosfalvára. Rögtön fölkereste az öreg kocsmáros, elmondta neki, hogy fia él, jól érzi magát és a megcsereált papírok folytán az ő neve alatt él most a krasnojarski fogolytáborban.

— Legalább tisztí ellátást kap, — örvendezett az öreg Hirsch.

Pár hónap múlva Magyarországon járt a hollandi vöröskeresztes misszió, ruhákat és leveleket hozott az ott őrzött muszka hadifogolyoknak, majd munkájának végeztével hirdetest tett közzé a lapokban, hogy hajlandó pár soros leveleket vinni az oroszországi magyar hadifogolyoknak. Ezeket a leveleket nem eredetiben kézbesítették, hanem litográfált íveken sokszorosították és minden hadifogolytábor csak néhány ívet kapott, amelyeket felolvastak az összegyűlt hadifogolyok előtt. Így történt ezuttal is. A krasnojarszki tisztí táborban az egyik barakk közepére állított asztalra felállt egy zászlós és hadarva olvasta fel a hazulról érkezett üzeneteket, amíg csak az alábbi levélhez nem ért:

Gosztonyi és jánosfalvai Jánossy Béla cs. és kir. 11-es huszárfőhadnagynak.

Kedves fiam, mindnyájan jól vagyunk. Nővérednek kislánya született. Ötel szerető apád Hirsch Mayer.

A zászlóst föl kellett váltani. Nem tudott tovább olvasni a röhögéstől . . .

A papucsferjtől kérdik:

— Mi az, a feleségednek három udvarlója van és te ezt szó nélkül tűröd?

— Mit csináljak? Én vagyok a kisebbség . . .

Az ikszedik Pasics-kormány kinevezése alkalmából egy radikális képviselő beszélt el tegnap Beogradban Prodanovics Jása egykori szerb köztársasági politikus régi anekdotáját:

— Prodanovics egy nyáron, mikor családja Karlsbadban nyaralt, naponta a beogradi Kolarac-vendéglőben ebédlött egy barátjával. A barátja, a leves elfogyasztása után, mindig egy óra hosszúságú tanulmányozta az étlapot és a végén mindig csak bécsi szeletet rendelt. Uglátszik Öfelsége is időnként átnézi a politikusok névsorát, tanulmányozza, válogat benne és a végén mindig Pasics Nikola kap mandátumot. Mindig ugyanaz a jó bécsi szelet.

— Ezentul azonban — folytatta a radikális képviselő — a bécsi szelethez mindig ugyanaz a saláta is járul: Pribicse-vics.

LEJUJABB

●●●

Pénteken éjfélkor kitört az osztrák vasutassztrájk

Lemondott az osztrák kormány

Bécsből jelentik késő éjjel: Éjfélkor járt le az az ultimátum, amelyet a szakszervezetek terjesztettek az osztrák vasutak vezérigazgatójára. Günther vezérigazgató kijelentette a vasutasok megbízottainak, hogy követeléseiket a szauálási program kötelező aláírásai miatt nem teljesítheti és közölte Seipel kancellárnak azt a korábbi üzenetét, hogy a kormány nyomában le fog mondani, mielőtt a sztrájk kitör.

A vasutasszervezetek vezetői a válasz tudomásulvétele után kimondták a vasutas-sztrájkot az osztrák köztársaság összes vonalain. A sztrájkolók határozata értelmében éjfélig a menetrendszerű vonatok elindultak Bécsből és a sztrájk kimondásának pillanatában állottak meg a vidéken azonban már éjfél előtt beállott a sztrájk.

Seipel kancellár a sztrájk következtében bejelentette az osztrák kormány lemondását.

SPORT

Az alszövetség

elhalasztotta a Sub. Sport—Somb. Sport vasárnapi bajnoki mérkőzését

Bonyodalom a Sombori Sport bezdáni mérkőzése körül

A suboticei alszövetség igazgatótanácsa tegnap este ülést tartott, amelyen többek közt foglalkozott a Sombori Sport vitás jellegű bezdáni mérkőzésének ügyével is.

Az alszövetség tudvalevően mindkét sombori egyesület ellen eljárást indított, mert olyan csapatokkal játszottak barátságos mérkőzést, amelyek nem igazolt tagjai az alszövetségnek. A Sombori Amateur a hősági egyesület miatt került bajba, amely még hónapokkal ezelőtt barátságos mérkőzésre vendégül látta tartalékesapatát. A Sombori Sport viszont a Bezdában játszott mérkőzésért vonták felelősségre az alapon, hogy a bezdáni egyesület nem tagja az alszövetségnek, tehát vele mérkőzést játszani — súlyos szabálysértésnek számít. Az alszövetség felszólítására az Amateur igazolást azt hozta fel: nem tudta, hogy a hősági egyesület nem tartozik a futbalszövetség kötelekebe. Az igazgatótanács nem fogadta el ezt a kifogást és az Amateur játékjogát drámai szigorúsággal két hónapra felfüggesztette. A Sombori Sport fölött azonban nem ítélt az alszövetség, mert a sombori egyesület arra hivatkozott, hogy Bezdán nem nyilvános, hanem tréningmérkőzésre látta vendégül. Az igazgatótanács úgy határozott, hogy végleges döntést ez ügyben csak akkor hoz, ha a bezdáni jegyzőségtől beérkezik a válasz arra nézve, hogy a mérkőzés valóban tréningjellegű volt-e.

A tegnapi ülésen felolvasták a jegyzőségtől beérkező választ, amely szerint a Sombori Sport nem tartott nyilvános mérkőzést Bezdában. Az igaz-

gatótanács már éppen ad akta akarta tenni az ügyet, amikor az derült ki, hogy a szabály alkalmazása teljesen független attól, hogy valaki nyilvános vagy tréningjellegű mérkőzést játszik-e olyan egyesülettel, amely nem tagja a szövetségnek. Az ülés a dilemmát úgy kerülte meg, hogy sem felmentő, sem marasztaló ítéletet nem hozott, hanem a Sombori Sportnak a Suboticei Sporttal vasárnapra csedékes bajnoki mérkőzését elhalasztotta. Az alszövetség ugyanis be akarja várni a zagrebi szövetség döntését az Amateur felebbezésre ügyében és csak a szövetség elvi határozata után bírálja el a Sombori Sport eljárását. Ha a szövetség kimondja, hogy ilyen esetben tréningjellegű mérkőzés is szabálysértés, a vasárnapi bajnoki mérkőzést a Suboticei Sport javára írják. Ellenkező esetben pedig a mérkőzést későbbi időpontban játssza le a két elsőosztályú csapat.

A zagrebi futballderby. Zagreb két rivális csapatával, a Hask és Gradjanski vasárnap barátságos mérkőzés keretében ismét találkozhatnak. A mérkőzést a Concordia pályáján tartják meg.

A német futbalszövetség nem engedélyez nem-amatőr csapatokkal való mérkőzést. A német futbalszövetség tanácsa legutóbbi ülésén foglalkozott a külföldi országok professzionista, illetve nem-amatőr csapataival való mérkőzések ügyével és olyan elvi jelentőségű határozatot hozott, amely körül előreláthatólag még sok nemzetközi bonyodalom fog lejátszódni. A szövetség tanácsa ugyanis elvileg kimondotta, hogy nem-amatőr csapatokkal való mérkőzést tagyesületeinek nem engedélyez, kivételt pedig a szabály alól kizárólag a tanács adhat. Ezt a határozatot nagy szótöbbséggel hozták.

KÖZGAZDASÁG

Megjelent a noviszadi tőzsde Almanachja. A noviszadi tőzsdeigazgatóság kezdeményezésére dr. Petrovics Branko tőzsdei főtitkár és dr. Borota Milán tőzsdeitkár szerkesztésében megjelent a noviszadi tőzsde Almanachja szerb és német nyelven. Mindkét almanachban az előszót a noviszadi tőzsde jelentőségéről, keletkezéséről és működéséről dr. Petrovics Branko írta, a tőzsdebíráskodást pedig dr. Borota titkár ismereteli részletes és alapos tanulmányában. A könyv ezenkívül a tőzsde alapszabályait, a tőzsdeszokványokat és bírói jogszokásokat ismerteti.

Hetijelentés a noviszadi tőzsdéről. Noviszádról jelentik: Ehéten a gabonapiac irányzata, külföldi lanya jelentésekre, Noviszádon is csekély forgalom mellett lanya volt. Csekély forgalom volt buzában és tengeriben és az árak 5—10 parás áresést mutattak a mult héthez képest. Emellett a vételkedv is gyenge volt. Csak csütörtökön

és pénteken mutatkozott, jobb külföldi jelentésekre, az irányzat némi megszilárdulása és a vételkedv emelkedése. Azonban minden nagyobb bevásárlást a nyomasztó pénzhiány megakadályozott. Csupán zab iránt volt nagy kereslet, amelyet a katonaság részére és kivételre is vásároltak. A zab ára a mult héthez képest 5 dinár emelkedést mutat fel. Liszt üzlettelen és csekély forgalom mellett az árak alig változtak. A többi cikkben nem volt forgalom.

A bécsi iparosok nagy tüntetésre készülnek a súlyos adóterhek miatt. Bécsből jelentik: Vasárnap délelőtt nagyszabású tüntetés lesz a városháza előtt. Valamennyi iparág felvonul, hogy tiltakozzék az állami és községi adók ellen, amelyek megdrágítják az élelmiszereket, a legszükségesebb cikkeket fényüzési illetékekkel sújtják, megbénítják az idegenforgalmat és minden iparüzést lehetetlenné tesznek. A kávéház tulajdonosok ipartestülete elhatározta, hogy a

tüntetés idejére délelőtt bezárja a kávéházakat.

Milliárdos fizetésképtelenség a bécsi piacon. Bécsből jelentik: A Riemer és Orenstein-féle uri-, fiu- és gyermekruhaárucég 1.6 milliárd osztrák korona passzívával fizetésképtelenséget jelentett. A cég aktivái alig tesznek ki 600 milliót.

Adóügyi előadások a szuboticei Lloydban. A Szuboticei Kereskedők és Iparosok Egyesületének felkérésére dr. Fischer Jákó sorozatos előadásokat fog tartani az adókról. November 10-én, hétfőn este 8 órakor a forgalmi adóról, 17-én este pedig a részvénytársaságok adózásáról lesz előadás, amelyen az érdeklődőket az egyesület szívesen látja.

Aszfaltozás, vízvezetékcső lefektetés. Beccerek város tanácsa árlejtést hirdét a Car Dusanova-ucca aszfaltmunkáinak és az ezen az uccán lefektetendő vízvezeték csövek lefektetésére. Az árlejtést november 16-án tartják meg a beccereki polgármesteri hivatalban.

TŐZSDE

●●●

A dinár külföldi árfolyamai
1924. november 7.

Zürich 7.50.

Budapest deviza 1099—1100, valuta 1074—1095.

Berlin deviza 60.25—60.3 milliárd márka, valuta 60.15—60.2 milliárd márka.

Bécs deviza 1025—1029, valuta 1019—1022.

Prága deviza 49.25—49.75, valuta 49—49.50.

Newyork 147.

Zürich, nov. 7. Zárlat: Beograd 7.50, Newyork 519, London 23.60, Páris 27.20, Milanó 22.65, Prága 15.45, Budapest 0.006750, Bécs 0.007350, Bukarest 2.90.

Beograd nov. 7. Zárlat: Páris 3.61, London 316.50, Newyork 68.90—69, Genf 13.34—13.37, Milanó 2.99—3, Prága 2.06—2.0650, Budapest 9.15—9.20, Bécs 9.75—9.76, Bukarest 39—39.50.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 7. A forgalom valamivel élénkebb, az irányzat lanyha. Buza bácskai 352.50—372.50 dinár. Tengeri bácskai 199—200 dinár. Liszt 0-ás GG. 580 dinár, 7-es 320 dinár.

Budapesti terménytőzsde, nov. 7. A terménytőzsdén gabonafélékben szilárdan indult az üzlet. Buzában az irányzat szilárd és a 470—475.000 koronás tiszavidéki buzaajánlatokkal szemben nyitáskor 465—467.000 koronás pénzaajánlatok vannak.

Rozs is szilárdabb, az előző napi 410 ezer koronás legmagasabb árral szemben 420—425.000 koronát kérnek.

Chikagói gabonatózsde, nov. 7. Buza decemberre 147.125, Buza májusra 152.375, Buza júliusra 135.875, Tengeri decemberre 107.5, Tengeri májusra 111.25, Tengeri júliusra 112, Zab decemberre 51.25, Zab májusra 56, Rozs decemberre 130.125, Rozs májusra 132.25.

Newyorki gabonatózsde, nov. 7. Buza őszi vörös 165, Buza őszi kemény 160, Tengeri 122.5, Liszt spj w. cl. 675—725. Az irányzat buzánál szilárd, tengerinél tartott.

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk

KRISZHABER LÉO

eihalálózása alkalmából, a temetésén való megjelenésükkel és részvénytölvánításukkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló

Kriszhaber család.

NYILTTÉR.

Ezuton mondunk néhalás köszönetet mind-azoknak, akik felejthetetlen édesanyánk elhunytá alkalmával részvételükkel igyekeztek fájalmunkat enyhíteni.

Subotica, 1924. november 7.

8524 Vujkovic János és családja

EJ BE GYÖNYÖRÜ

a BUNÁJAI

HOL KÉSZÜLT ?

Még mindig nem tudja, hogy

NÁVAY és KOPILOVICS-nál ZOMBORSZKI PUT 2 SZÁM

készülnek a legszebb szőrmédolgozók?

Raktáron tartanak dus váldsztékban mindenféle szőrméarut. Elvállalnak minden e szakmába vágó munkát úgy nőknek mint férfiaknak a legújtanosabb árban. 7101

Hogy a virágot kedvelő n. b. közönség intenzívebben foglalkozhasson chrysanthemum kulturával, 500 darab legszebb fajú tövet olcsó árban eladók. Fajok és színek kirakatomban állandóan megtekinthetők.

Balog Lina Subotica,
Bárányszálloda mellett.

VADÁSZOK

vadászfegyver, lőszer és felszerelési szükségletüket legolcsóbban

V. BATA SIN

cég SUBOTICA Kralja Aleksandrova ulica 7 szám vadászati cikkek nagy kereskedésében szerezhetik be

Az ország legjobb felszerelt vadászati szaktüzlete

Óriási raktár Óriási választék!

Jansen Fils & Co. Lüttich
Ancien Etablissement Pieper Lüttich
Fabrique Nationale Lüttich
I. P. Sauer Suhl
M. Ogris Ferlach
gyártmányu fegyverekben.
Raktáron minden kaliberben.

Óriási raktár: Vadásztöltényekben, hüvelyekben, s mindenféle felszerelési cikkekben.

Nagyban. Kicsinyben. Árjegyzék ingyen.

Villanyerőre berendezett modern puskaműves műhely elsőrangú külföldi fegyvermester vezetése alatt. — Elvállalok fegyverjavítást, felújítást, brunirozást stb., stb. teljes jótállás mellett.

SENTÁN

a Felsőhegyen egy sarokh... üzleti berendezés... együtt szab... kézből ELADÓ. Felvilágosítást dr. tolló Dénes és dr. Aradszky Iván ügyvédi irodája ad. 8475

GYAPJUIPAR R. T. VEL.-BEČKEREK

KÉSZÍT KÉZZEL CSOMÓZOTT

SMYRNASZÖNYEGEKET

MŰVÉSZI KIVITELBEN

Képviselet: Novisadon Krausz Ede cégnél Suboticán: Hoffmann Mihály özvegye cégnél

GÉP

lőhere arankamentesítéséhez

„Cocutta“ gyártmányu olcsón eladó.

EBENS PANGER D. D. BJELOVAR

A jós rege

Irta: Maurice Fottecher

— »Daphnis, a pásztor, igen esetlen volt, dn-bár atyai részről lélyes származással dícselkedhetett. Mercurius istennek egy földi nővel való szerelméből született«.

— Ebben semmi rendkívüli nincs, a mennyel futár híres szoknyavadász volt! Különb is, mit akarsz ezzel az antik törtérelával ebben a fölöt-tébb modern hotelben, az ötórál tea alatt? De azért nem haragszol ugy-e, Fantasio ur?

Akit mosolyogva szóllítottak így, hanyagul nem-et intett fejével s tovább hintázott a karosszékben. Igazi nevén Pierre Santolin-nak hívták s valóban fantaszta volt; félig bohém, félig világfi, de mindenkéül nagyon kíváncsi ember, aki azonban ezt a tulajdonságát jól tudta leplezni.

— A görög mult — jelentette ki a kövér Suron festő — senkit sem érdekel, kivéve, ha operettekben szerepel. Hagyja békében, kedves Santolin a pásztorokat és a divatjátmult isteneket. Inkább figyeljen arra a párra, amely most halad a terasz előtt.

— Látom őket — mondotta Santolin, aki csak félszemével olvasott.

— A férfi külsejét az Istenek, ugy látszik, nem ajándékozták meg több kellemmel, mint az ön Daphnisát. De nagyszerű szemci vannak! Ismeri őt? Kicsoda?

— Frédéric Croudayer, a hegedűművész, aki a legjobb uton van ahhoz, hogy világhírű legyen

— És a nő?

— Ugyan, Suron, hiszen mindenki ismeri őt, — Salvi hercegnőt!

— Igazi hercegnő?

— Kétségtelenül! Férje, aki elég szellemes volt ahhoz, hogy idejében meghaljon, a híres Salvi-Salvini családból származott. »Egyszer egy nimfa meghallotta Daphnis turulyját s a meleg hangok annyira megthották, hogy beleszeretett a pásztorba«.

— Hány éves a hercegnő, Santolin?

— Allg lehet tul az ötvenen.

— Ő pártfogolja a muzsikust, ugy-e?

— Ugy van. »A nimfa megigérte, hogy széppé varázsolja őt s mindenki tisztelni fogja, ha asszony kedvéért nem hagyja el soha. De ha mégis hűtlen lenne, meg fog vakulni«.

— Be unalmas, kedves Santolin! Nézze inkább a másik párt, azt az öreg urat, aki egy sugárzóan szép ifjú hölgyet kísér.

— Az Arvieu ur, a jeles botanikus, lányával, aki különben sokat foglalkozik apja tanulmányával, meg a muzsikával...

— És a muzsikussokkal?! Látja, én nem hinném, hogy jó pszichológus vagyok, de megfigyelek egyet-mást. Nézze csak meg ezt a két párt: hogy elsápadt egyszerre a lány s milyen komor lett a férfi arca, milyen nyugtalan, — ahogy ezelőtt mondták volna — egyenesen tragikus.

— »Daphnis, a pásztor, akit a nimfa szerelme megrészegett, sokdíg élt vele a legédesebb boldogságban. De egyszer találkozott...« Suron, tud ön olvasni a férfiak arcából is?

— De mennyire! Nézze csak, hogy kigyullad a férfi szem! A hercegnő most néhány lépéssel távolabb megy, látszólag egészen nyugodtan... A férfi nem tud ellentállni a vágynak — nem követi... S a fiatal lány is megfedelkezik az udvariasságról... fejezze csak be azt a történetet, Santolin!

— Egyszerre érdekelni kezd? »Daphnis egyszer egy halandó nővel találkozott, akinek szépsége elfelejtette vele a nimfát. Ez azonban bosszút állt: Daphnis csakugyan megvakult és nem látta többé a szépség arcát«

*

Ezen az éjszakán kigyulladt a hercegnő villája. Segítség nem volt a közelben s mire a tűzoltók megérkeztek, az egész ház lángban állott. A hercegnő magára zárta az ajtót s Frédéric Croudayer, aki az éjszakát nem töltötte ott, vállával törte be. Közben a folyosó mennyezete beomlott és szeméit súlyosan megégette. A hercegnőnek a szobában semmi nyoma nem volt...

— És a fiatal lány? — kérdezte a festő, akinek Santolin elmesélte a történeteket.

— Olaszországba utazott az apjával

— Anélkül, hogy a katasztrófával, amelyet okozott, törődött volna?

— Kedvesem, ne ítéljük el az asszonyok szívét. És nem figyelte meg, hogy a jós rege az utolsó szög beteljesedett: »és nem látta többé soha a szépség arcát«?

Községi Elöljáróság Csantavir
Br. ad. 2657/924.

Hirdetmény

Fenti községi előljáróság közhírré teszi, hogy 1924. november 15-én d. e. 9 órakor a községi háznál írásbeli árlejtést tart a pályaszar közéletben furandó ártezi kut munkatáaira. Írásbeli ajánlatok legkésőbb 1924. november 14-ig nyújtandók be a községi előljáróságnál.

Csantavir, 1924. október 30.

Pletikosić s. k.

biró

Olvashatatlan aláírás s. k.

jegyző h.

Adolf Keménj kralj. sreski sudski izvršitelj u Senti
Izvrš. br 1082/1924.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. 60 od 1881. objavljuje, da se ona pokretnina, koja je usljed odluke od br. 644/2/924. senčanskog kr. sreskog suda na korist ovih voditelja Fabrika Sečera iz Vel.-Bečkerek, zastupan po advokatu Dr-u Andrija Tabaković protiv ovršenika, radi namirenja ost 291 dinara glavnice i spp. popisane i na 2000 dinara procenjene i zapenjene po imence mrka kobila na temelju odluke broj Gn 2437/1924. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 10 novembra 1924. pre podne 3 sati u Senčanski hatar Gornji i reg.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881.

U Senti, dne 19 oktobra 1924. god.

Adolf Keménj

kr. sudski izvršitelj.

8499

Adolf Keménj kralj. sreski sudski izvršitelj u Senti
Izvrš. br. 996/1924.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. 60 od 1881. objavljuje, da se ona pokretnina, koja je usljed odluke od br. 838/2/924. senčanskog kr. sreskog suda na korist ovrhovoditelja Fabrika Sečera D. D. iz Vel.-Bečkerek zastupan po advokatu Dr-u Andrija Tabaković protiv ovršenika, radi namirenja 1083 dinara glavnice i spp. popisane i na 11300 dinara procenjene i zapenjene po imence kola, sečka, sivača mašina, nameštaj i t. d. na temelju odluke broj Gn 2531/1924. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 11 novembra 1924. pre podne 11 sati u Adi.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881.

U Senti, dne 15 oktobra 1924. god.

Adolf Keménj

kr. sudski izvršitelj.

8498

Adolf Keménj kralj. sreski sudski izvršitelj u Senti
Izvrš. br. 1073/924.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. 60. od 1881. objavljuje, da se ona pokretnina, koja je usljed odluke od 645/924. senčanskog kr. sreskog suda na korist ovrhovoditelja Fabrika Sečera D. D. Vel.-Bečkerek, zastupan po advokatu Dr-u Andrija Tabaković protiv ovršenika, radi namirenja 362 dinara glavnice i spp. popisane i na 3000 dinara procenjene i zapenjene po imence svinje na temelju odluke broj Gn. 2925/1924. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 10. novembra 1924. pre podne 4 sati u Senčanski hatar — Gornji Breg br. 2218/9

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881.

U Senti, dne 19. oktobra 1924. god.

Adolf Keménj,

kr. sudski izvršitelj.

8497

Adolf Keménj kralj. sreski sudski izvršitelj u Senti
Izvrš. br. 1099/1924.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu § a 102. zak. čl. 60. od 1881. objavljuje, da se ona pokretnina, koja je usljed odluke od 836 937/924. senčanskog kr. sreskog suda na korist ovrhovoditelja Fabrika Sečera D. D. iz Vel.-Bečkerek, zastupan po advokatu Dr-u Andrije Tabaković protiv ovršenika, radi namirenja 3378 dinara i 2500 dinara glavnice i spp. popisane i na 6000 dinara procenjene i zapenjene po imence pšenica, sivača mašina, sečka i t. d. na temelju odluke broj G. 3123/1924. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 11 novembra 1924. pre podne 1/2 12 sati u Adi.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881.

U Senti, dne 19. oktobra 1924. god.

Adolf Keménj,

kr. sudski izvršitelj.

8496

Sombor legelőkelőbb és legjobb étterme a **Kafe Restaurant „Beograd“**. Elsőrendű kiszolgálás. Esténként az Ember kvartett hangversenyez. Tulajdonos: **ozv. Lukács Iózséfné**, a sombóri vasuti restauratio 10 éven át volt tulajdonosa. 8295

Din. 22.000.000

8274

kerül kisorsolásra november 6-26-ig az állami osztálysorsjátéknál:

Főnyeremény:

Din. 1.000.000

1/1 sorsjegy ára Din. 400.— (utánfizetéssel)
1/2 " " " 200.— " "
1/4 " " " 100.— " "

Sorsjegyeket Din. 3.— postaköltség ellenében vidékre is küldünk.

Főelárusítók:

Lepedat i Jovanović Subotica

TRAFIKANT GABOR
ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőjében
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

6192

a „SHELL-COMPANY“ képviselőjében:

„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroleum.

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZÉLTŐ- és KERT
TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP
JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ-
BÓL és LENEŐL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZ-
NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

Elsőrendű önálló

csömester

artézi kutak furására

azonnal felvétetik

ING. STEFANOVIĆ & PALIGORIĆ
Beograd, Dvorska 1

HOFFMAN MIHÁLY ÖZVEGYE

lakásberendezési vállalat

Alapítva t 1876. SUBOTICA Aleksandrova ul. 8.

Butorok: Ebédő, háló, nappali, kárpitos mun-
kák, styl és modern esőrendű kivitelben a leg-
előcsőbb árkán. Fournierok: Külföldi nemes, va-
lamint beföldi nagy választékban. — Szőnyeg;
Veikibecskerekeli smyrna és perzsa egyedárusítón.

HENTESEKNEK!

Keveset használt husvágógép

(erős üzem részére)

és sonkaféző üst

(újrat gyártmány)

KÖLCSÖN ELADÓ
EBENSPANGER D. D. BJELOVAR

Keresek azonnali belépésre

a szeszestital szakmában jártas

UTAZÓT

ki a szerb, német, magyar nyelvet tökéletesen
bírja. Pályázatok a fizetési igény, az élelkor és
vadás megjelölésével, azonkívül az eddigi műkö-
dést igazoló bizonyítványokkal levélben külden-
dők be. Ifj. Sch ck Mátyás bor-, sör- és pá-
linkanagykereskedő, Torza (Bačka) 8446

VILÁGLEKXIKON

November 15-étől fogva **150** dinár lesz a Világlexikon
előfizetési ára, de eddig még mindig

125 dinár

árban lehet előfizetni a világkaboru óta megjelent első teljes magyar
lexikonra, amely kb. 1000 oldalon hófehér békeminőségű papírra
nyomott, 16 színes térképből álló atlisszal, dus aranyozásu remek
teljes vászonkötésben jelenik meg. — Próbakötetek megtekinthetők.

„Kurir“ könyvkiadóvállalat

Subotica, Vilsonova ulica 11. Telefon 5-14.

SPITZER LAJOS

SZÖRMENAGYÁRUHÁZÁBAN

SUBOTICA

NAGY

KIÁRUSÍTÁS

KEZDŐDIK

SZÖRMEÁRUKBAN

KABÁTOKBAN és BOÁKBAN

Nyilvános kérelem!

A „Bácsmegeyi Napló“ nyilvánosságá útján
kérem igen tisztelt vezetőmet, sziveskedjenek
óriási raktárámat megtekinteni. Saját ké-
szítményű kötött áru, valamint harisnya,
kesztyű gyári áron.

Beck Jenő kötöttáru készítő

Pašičeva ulica 8.

Gőzfürdő mellett.

8325

ORANIER KÁLYHÁK

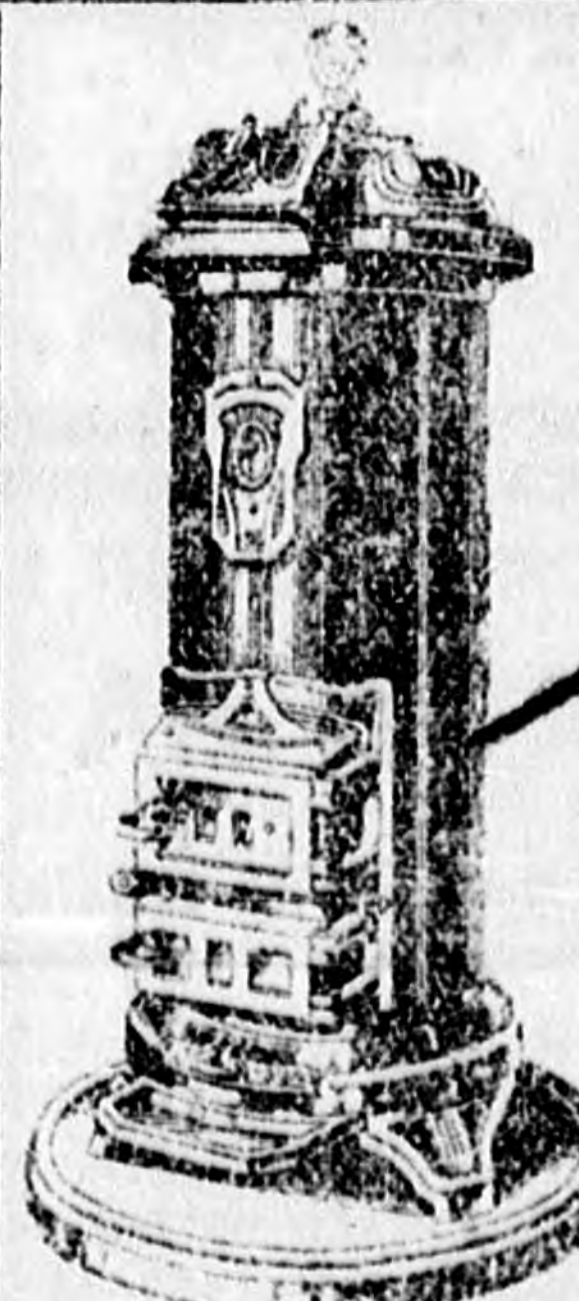
minden árban és minőségben különböző
színekben kaphatók:

ÖHLER-BLATTMANN cégnél

TULAJDONOS:

MEIER A. NOVISAD

Sremska ulica 7 szám. (Limánon)

7865

ZETA Szagos az utca amerre járok,
Mert SELCO virágkivonatot használok.

1 üveg ára
20 dinár

Naphaló:

Ibolya, gyöngyvirág, heliotrop, orgona, rózsairat-
ban minden gyógyszertárban drogeriában, jobb üzletben

SOMBOR

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Vasárnapig Szombatig

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!

A szezon kimagasló kultúrilműve, melyet a serdültebb fiatalság megtekinthet.

HOGYAN VILÁGOSITSUK FEL GYERMENEINKET...?

Népszerű felvilágosítások a gyermekek szexuális kérdéséről 6 felv. összeállították a bécsi klinika orvosai

Vasárnapig szerdái a Lifkában Rudolf Valentino és Mae Murray felléptével

A torreador szerelme 8 felv.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.

Két papucsszegéd állandó munkára felveszek. ebédkosztot és lakást adok.

Egy szoba-, konyha-, előszobabutor eladó és a lakást rögzítő átadom.

Borbélysegéd állandó ió segítőnek felvétel. Jakovljevićnél. Cím: Jovina ulica 25.

Eladó 3 írártó gézmalom ió buzatermő vidéken családi ok miatt. üzemben is megtekinthető.

VÉTEL-ELADÁS

Személyautó. 16 üléses. 35 lóerős Turinó Fiat ió karban. 1 cséplőgarnitúra. 8 lóerős kazán Schutleworth cséplő elevátoros Hoffherr és Schranz. összesen 11 szíjjal olesón kaphatók.

Somborban elsőrendű éjeli mulató házzal együtt eladó vagy pedig bérbe adom.

Két éves körül gyűrűs, nehéz. 8-as Hoffherr cséplő hozzá. Salick kazán. más vállalatok miatt eladó együtt és külön-külön is.

Eladó iókban lévő komplett háoszoba. ebédlő. székely asztalok függönyök. diványok stb.

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb körökben diszkrétan elintéző Közvetítő-iroda Subotica. Agina ul. 11.

Papucsszegéd állandó munkára felvétel. Edelényi Mihály papucsszegésmester. Bačka Topola.

Egy intelligens nő házzal együtt eladó. Cím: Schwend Józsefné. Avatin. Schlingasse 479.

Angol és francia ruhák, kabátok, kosztüimök gyorsan és pontosan készítenek az Uj nő és gyermek divatszalonban

Vas- vagy gépszakmában ió gyakorlati bíró elsősegéd. szerb és német nyelvismerettel. azonnali belépésre kerestek. Szerb és német nyelvismeret megkívánatik.

FOGLALKOZÁS

Fényképész-tanoncot vagy leányt felvétel. fizetéssel azonnalra. Reményi fotóművész.

Intelligens fiatalember több évi praxissal jobb helyre softiori állást keres. Cím a kiadóban.

Német nyelvű nő. ki a háztartáshoz is ért. egy 3 éves gyermek mellé kerestek. Cím a kiadóban.

Házmostorok gyermekeklen házasbárt kerestek. Sombor Kralja Petra ulica 30.

Péksegéd állandó munkára felvétel. iskola és teasütemény sütő előnyben. Ajánlatokat Törkö József pék és cukrász Bezdán kér.

Gyógyszerészgyakornok. ki már gyakorlatban iartas. állást keres. Ajánlatokat a kiadó továbbít.

Gradska Katana Városi Kávéház minden ünnepepon csütörtök és vasnap 5 órai tea BEER JENŐ szalonzenekörének közreműködésével

Okleveles gyógyszerész 16 évi bácska praxissal. szerb, magyar, német nyelvismerettel kondíciói vállal. Kiegészítést is elfogad. Felvilágosítást ad Hercul drogéria, Subotica.

Főmolnár román épült vámmalomba. sikszítával. azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok küldendők Hengermalom, Torda. Bánát.

Kaucióképes és föltétlen megbízható családos ember pénzbezeredő. raktárnoki vagy ehhez hasonló állást garancia mellett vállal azonnali belépésre. Cím: Malusev - iroda. edénydiac.

Jóhallgató frákat ad a gimnázium összes tárgyaiból. 11. osztályig. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Rövidáru engross és detailban iartas fiatal segédet felvesz Kerschner rövidárukereskedés. Stanišić.

Újves. komoly. iól bevezetett rövidáru üzlet Bácska és Bánát részére azonnali belépésre kerestek. Ajánlatukat azonnal küldjék be Weidinger S. és Zs. céghez Somborba.

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA: Pava Jugoszlavenska Kemična Fabrika D. D. NOVISAD

TUDAKOZÁSI és KÖZVETITÉSI INTÉZET 'LUCERNA JURIS'

kereskedelmi és magánügyekben BEOGRAD, Kolarčeva 7. II. lépcső, I. em.

ELISMERT JÓ MINŐSÉGI JUTÁNYOS ÁRAKI

HÁLÓK EBÉDLŐK

URISZOBÁK

DUS VÁLASZTÉKBAN Czigler, Káic és Társa butorgyára Suboticán

a Barátok temploma mellett.

KISS ZÁLOGINTEZETE mindenféle értéktárgyak kölcsönt ad. Zálogból visszaszamaradt c. rka 500 pester. sötétszürke finom gyapjuszövet, szállítással v. fejtől, net raglan és tarkabátnak való. Ékszeres ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladainak, Subotica I. kör. Bogovičeva (Kini) ul. 12. 2 5697

KÜLÖNFÉLE ingyen elhordható 50 koszt fekete föld. Dr. Majorostól. Cara Dusana 8. Butorozott szoba esetleg konyha és székkel. azonnali kiadó. Cím a kiadóban 8429

SZTIPICS ÉTTERME Strosmajerova ul. ca 12 sz. Nagy választék elsőrendű ételkben, mérsékelt árak, utazó hivatalnok és utasok uraknak 10 százalékos kedvezmény.

ingyen minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruháüzletében Suboticán (Narodnyavéház mellett) vásárolja. Reklám árain kívül következők: Esőköpenyek D 450, ier. föltöny 17 650-161. Raglan 600 D. Bőr kabát 1100, Női kabátok 600 Din.-től, Gyermekruhák, leányköpenyek minden árban késznyben és nagyban.

Pálínkaifőzőgépet keresek sürgősen megvételre. Ajánlatokat árral Bárány-szállóba.

Házsnál. kövérsegnél Fuscin-tabletták teljesen ártalmatlanok és állandó változtatás nélkül is biztosan hatnak. Cím mirigy énem leghajtó. Kimerítő leírás ingyen. Blum (Hlles) gyógyszerár, főpósteval szemben. 8409

Eladó háztelkek szeredi iskolákban és egy új ház a Kiskőrösi után 222. szám alatt Tinka Pálnál. 8508

Helyiség udvarban. gőzfürdő utcában. kiadó. Bővebbet Földes ruháüzletben. 8820

Eladó átalakítás miatt egy 5-6 HP nyersolajmotor. komplett. december 15-ig helyszínen üzemben megtekinthető. Ugyanott egy Schmidt-féle ió állapotban lévő zongora. Vezetek egy 220 volt 35 Amp. forgóáramú villanymotort kapcsolótáblával. Royal-bioskop. Crvenka. 8510

Háromszobás elegáns butorozott iurilakás azonnal kiadó. esetleg butorral átadható. Bővebbet: Bárány-szálló portánál. 8463

Kisebb vegyeskereskedés más vállalkzás miatt kedvező feltételek mellett eladó Bővebbet: Novisad, Save Vukovica ul. 22. 8472

Elveszett erső Varea Erzsébet német szülő iparigazolványtal és 1000 korona pénzzel. Becsületes megtaláló a pénz megtartásával adja be a kiadóba.

Egy 4-es Umrath-cséplőgép eladó. Kabók Gergely. Martonosi-szállás. 8494

Lakást (beltéri utcai szoba-konyha) kaphat tiszta, szorgalmas, jobb háaspár kiszolgálásért. ki már ur házában alkalmasan volt Bővebbet 2-3 óra között Bárány-szálló ruhatarosnőnél. 8485

Hölgyek figyelmébe! Modern előnyvendaberendezést legolcsóbban szállít Leopold Sámuel, Senta. 8209

Textilkereskedők figyelmébe! ÁGYTERITŐK és ABROSZOK plüssel imes (sárga garnitűren mint plüss) kaphatók GARDIO vállalat Sombor 8118 Kérjen árajánlatot.

5 léc föld szállásat Sebešićen. 1 1/2 lapa homok. 5 kapa szőlő. a Malsai-ut közelében eladó. Érdeklődni Csonka Antalnál, rendező-pályudvar mellett. 8492

Beltéri két butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 8505

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

NAGYBAN MORAVIJA KÖTÖTT ÁRUK GYÁRA R. T. SUBOTICA KRALJA ALEKSANDRA ULICA 13. TELEFONSZÁM: 789. KICSINYBEN

Megnyilik f. é. november 10-én a volt Bedő-trafik helyiségében November 9-én KIÁLLITÁST rendez!

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, hogy saját érdekében tekintse meg ezt a kiállítást, amelyen meg fog ismerkedni tiszta gyapjúból és műselyemből tökéletes kivitelben készült elegáns, modern és legjobb minőségű női konfekciós kötött áruikkal és olcsó gyári árakkal. Minthogy lerakatunk kompletten el van látva félt árukkal, azért bátrak vagyunk ajánlani a n. é. közönségnek, hogy siessen bevásárlásával, mert raktárunkon nagy választékban fog találni: ruhákat, mantillákat, jaknikat, kosztüimöket, mellényeket, sálakat, sapkákat, valamint sapka- és sálgarnitúrákat stb., gyapju női alsónadrágokat, továbbá fiú- és leánygyermekeknek való komplett garnitúrákat minden nagyságban levő ruhészkákból, kis jaknikból, kabátkákból, sveterekből, mellénykékből és különféle garnitúrákat. — Arul selyem zrszereket minden sima színben és tarkákat a legmodernebb dezekben. — A Moravija-gyár ilyen termékekben a legnagyobb kapacitású gyár egész Jugoszláviában és azért ajánljuk az e vidéki kereskedő uraknak, hogy készleteiket az eredeti gyári árjegyzék szerint subotica i lerakatunkból szerezzék be. — Óriási mennyiségben érkeznek kézzel dolgozott női batizt fehérneműk, külön darabok és garnitúrák 2, 3 és 4 részben. — Utban vannak óriási mennyiségben cérna, flór és tramaselyem női harisnyák.